

K O N Ě

ČASOPIS CHOVATELŮ KONÍ

ROČNÍK
ČÍSLO 28
3 / 2024
ŘÍJEN

Asociace svazů chovatelů koní České republiky

WWW.ASCHK.CZ

ING. PETR GALATÍK OSLAVIL ŽIVOTNÍ JUBILEUM - 60 LET	1
CENA ZEMSKÉHO HŘEBČINCE PÍSEK 2024 NA NPS VI. ŠAMPIONÁTU NATIVNÍCH BRITSKÝCH PLEMEN	2
JIHOMORAVSKÁ PŘEHLÍDKA KONÍ NAŠIMĚŘICE 2024	4
VÝSTAVA ČESKÉHO NORIKA LUČINY	6
DRUHÝ ROČNÍK NETRADIČNÍ SOUTĚŽE – BRDSKÁ LESNÍ BITVA	9
ZÁKLADNÍ ZKOUŠKY VÝKONNOSTI KLISEN CHLADNOKREVNÍKŮ KREVLICKÝ DVŮR	10
VÝSTAVA HAFLINGER PTÝROV 2024	11
VÝZNAMNÝ CHOV ČESKÉHO NORIKA	13
PETR VOZÁB – VÍTEŽ VELKÉ PARDUBICKÉ A KOČÍ PRINCEZEN A PRINCŮ	14
MECHANIKA POHYBU KONĚ	16
VOZATAJSKÉ PARKURY POD HLAVIČKOU NPS	18
ZIMNÍ SEMINÁŘE PRO CHOVATELE HAFLINGŮ	19
MORAVSKÝ ŠAMPIONÁT SHETLANDSKÝCH PONY A WELSH PONY & COB	20
PŘEDVÝBĚR HŘEBCŮ DO PLEMENITBY MORAVSKÉHO TEPLOKREVNÍKA 2024	21
KŘTINY HUCULSKÝCH HŘÍBAT NA JANOVĚ HOŘE	22

Titulní fotografie:
Jaroslava Melichová – Pancho a Portos z Malého údolí
- autor Viktor Král

Koně časopis chovatelů koní	vydává: Asociace svazů chovatelů koní ČR, z. s. U Hřebčince 479, 397 01 Písek IČO: 00551643 tel./fax: 382 210 644 mobil: 731 482 476 http://www.aschk.cz e-mail: info@aschk.cz	Odborný garant: doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc. redakce: Ing. Hana Civišová, Ph.D. e-mail: redakce@aschk.cz	sazba a tisk: Vltavín print v.o.s. Budějovická 82 Týn nad Vltavou e-mail: info@tiskarnavltavin.cz www.tiskarnavltavin.cz
vychází 6x ročně 28. ročník, číslo 3 ŘÍJEN 2024 předplatné na rok 2024: 300 Kč			MK ČR E 24606

ING. PETR GALATÍK OSLAVIL ŽIVOTNÍ JUBILEUM - 60 LET

Ing. Petr Galatík dnes patří s počtem přibližně 55 chovaných koní mezi naše největší chovatele moravského teplokrevníka. Odchoval patnáct plemenných hřebců, kromě toho také sportuje a buduje víceúčelový sportovní areál v Lebedově zaměřený na různé druhy klasických jezdeckých disciplín. A proč také ne, vždyť moravský teplokrevník je plemeno mnohostranně užitkové. Kromě toho poskytuje zázemí chovatelským akcím MT, ať už se jedná o výstavy, nebo výkonnostní zkoušky hřebců i klisen.

Ke koním se Petr Galatík dostal díky dcerám, které od deseti let jezdily do stáje, a on se začal učit spolu s nimi. Mladší Ivana se jako juniorka umístila na druhém místě v drezuře na mistrovství Slovenska v Topolčiankách.

Jeho zájem o historii chovu koní v regionu ho přivedl k moravskému teplokrevníku. Pochází ze selského rodu, jeho děda byl soukromý zemědělec, který po roce 1948 musel vstoupit do družstva. Dědův zájem o koně, které sám choval, měl na Petra velký vliv. Vždy byl všestranným sportovcem, a proto ho okouzlo i jezdeckví. V roce 2011 se stal mistrem zlínské oblasti v drezuře, a v následujícím roce vyzkoušel i vytrvalost s moravskou klisnou Adrou, která se umístila desátá z jednadvaceti koní. Vedle sportu ho začal zajímat i chov koní, a proto koupil hřebce Haryho jako budoucího plemeníka pro své klisny. Tento hřebec měl za sebou kariéru úspěšného militaristy i na mezinárodní úrovni. Mimo jiné byl vítězem Stříbrné podkovy v Humpolci, ale po zranění už byl pracován pouze drezurně a poté působil jako plemeník.

Další plemeník, kterého koupil pro svůj chov, byl Pado (Przedswit VIII MT/Przedswit XXIV SK/1688Pado) ze Slovenska a shodou okolností měl za sebou také kariéru militaristy.

A jaký je chovatelský cíl oslavence?
Chtěl mít šest plemenných hřebců šesti linií, což se nakonec povedlo a hřebci působí buď v přirozené plemenitbě, nebo je k dispozici jejich mražené sperma. Jedná se o hřebce **Furioso I MT-3Richard G**, po

Furioso I MT – reprezentuje linii Furioso XXVIII M *1905, **Furioso IX MT/ Furioso XLI SK/Furioso Rinaldo III G**, po Furioso II MT náleží k linii založené hřebcem Furioso XIII R *1906. Dále to je **Przedswit V MT/Hary**, po Przedswit XVI-34, který náleží k ryzé linii Przedswit III K *1925 a **Przedswit VIII MT/Przedswit XXIV SK/Pado**, po Przedswit II MT, který je příslušníkem hnědé linie založené hřebcem Przedswit VIII Pib./Wies. *1913. A nakonec hřebec **Sahib II MT/2087 Silver G**, po Sahib I MT, linie Shagya XI *1886 a **Catalin I MT- 7/ Sebastian G**, po Catalin I MT, což je zástupce linie Catalin *1921. Zakoupil také polokrevního hřebce **Regulus I MT/2086 Romulus uhříčický** a dalšího polokrevníka odchoval. Je jím **Scyris I MT/2378 Scyris G**. Mezi další úspěšné produkty patří již synové zakladatelů **Przedswit XXIV MT/3090 Celestýn G**, **Przedswit XVI MT/2376 Svatopluk G**, **Przedswit XVII MT/2327 Jáchym G** a **Przedswit XIX MT/2417Silvio G**, který je oprávněný působit ve čtyřech PK – moravský teplokrevník, slovenský teplokrevník, furioso a český teplokrevník na základě vlastní výkonnosti – drezura „TT“, splněné limity – 3x drezura úroveň „T“ nad 65 %. Všichni hřebci mají za sebou i úspěšnou sportovní kariéru, která ukazuje jejich mnohostrannost plemeni vlastní. **Richard G** - D:Z, S: ZM, C:Z, A:T*, **Rinaldo III G** - D: S, S:L*, C:L, **Hary** - D:S, S:L*, C:S, **Pado** - D:L, C:S, **Silver G** - D:Z, S: ZL, C:Z, **Sebastian G** -D:D:S, S:ZL, C:Z, **Romulus uhříčický** - D:S, S: L*, C:S, **Scyris G** - D:L, S:L*, C:S, **Celestýn G** - A:T*, **Svatopluk G** - D:TT, A:T, **Jáchym G** - D:L, S:ZL, C:ZL a **Silvio G** - D:TT.

Kromě úspěšné chovatelské práce se věnuje budování svého **areálu Hřebčína Galatík u Lebedova**, který tvoří pevné stáje pro 40 koní, kruhová jízďárna, pískové jízďárny a bezmála 70 ha pozemků určených pro pastvu mladých koní a dokončuje se i krytá jízďárna.

Po těžkém onemocnění předsedy SCHPMT L. Karáska byl oslavenec v roce 2021 VH kooptován do funkce předsedy. Tuto funkci s plným nasazením vykonává dodnes a je hnacím motorem činnosti svazu.

Kromě zemědělské, sadovnické, rybníkářské a chovatelské činnosti se věnuje i oboru technického průmyslu, ve kterém zaměstnává na 40 lidí. A z něho vychází i jeho životní krédo:

„Technické vzdělání mně umožňuje řešit složité záležitosti, životní zkušenosti mi umožňují hledat optimální cesty. Mám také motto: Pokud máš problém s koněm, hledej chybu v sobě.“

Vážený oslavenče, přejeme Ti jménem Svazu, chovatelů koní, přátel a Tvých příznivců mnoho zdraví a sil do dalších let!

Kulatiny Petr oslavil v Lebedově za přítomnosti své rodiny, přátel a chovatelů. K tanci vyhrávala krásná hudika, ke které patřilo dobré víno a spousta výborných pochoutek.

MVDr. Jaroslav Dražan
Marie Urbanová

CENA ZEMSKÉHO HŘEBČINCE PÍSEK 2024 NA NPS VI. ŠAMPIONÁTU NATIVNÍCH BRITSKÝCH PLEMEN

V letošním roce navázala Národní pony společnost spolupráci se Zemským hřebčincem Písek, která vyústila v udělení speciální ceny pro nejlepšího zástupce kategorie Mountain a Moorland Part-bred v chovatelských třídách na ruce, předvedenému na VI. Šampionátu nativních britských plemen 19. května 2024 v Kolesách u Kladruhu nad Labem.

letá chovatelka (prefix Cheshmere).

V kategorii MMPBr se nám v čtyřech třídách představilo celkem 16 pony a koní. Mezi předvedenými nebyl žádný importovaný jedinec, jednalo se tedy pouze o produkty českých chovatelů. Dle postupového klíče se první dva umístění z každé třídy kvalifikovali do šampionátu kategorie, kde pak dostali šanci bojovat nejen o titul šampiona a vicešampiona kategorie, ale hlavně o nádherný pohár věnovaný Zemským hřebčincem Písek nejlepšímu z nich. Tato kategorie byla otevřena pro uznané podílové křížence vybraných MM plemen. Největší skupinu z nich tvoří reprezentanti Welsh Part-bred (WPBr), což jsou jedinci pocházející ze spojení některého z čistokrevných velšských plemen pony a kob s jakýmkoliv dalším plemenem pony nebo koní, s tou podmínkou, že jejich původ musí obsahovat minimálně 12,5% registrované velšské krve, která může přicházet z otcovské či mateřské strany, nebo součtem ze stran obou rodičů. Všichni účastníci kategorie MMPBr byli WPBr.

Je zajímavé podívat se na tuto skupinu vystavovaných zvířat z pohledu jejich otců – plemeníků, kteří působí, nebo působili v českém chovu. 44 % vystavovaných koní (7 zvířat) bylo potomky hřebců plemene velšský pony, 31 % vystavovaných koní (5 zvířat) bylo potomky hřebce WPBr, 13 % vystavovaných koní (2 zvířata) bylo potomky hřebců plemene velšský pony v typu koba a po jednom zástupci (6 %) zde měli hřebci plemene velšský horský pony a velšský

kob. Tři plemeníci se pak mohli pochlubit více než jedním předvedeným potomkem ve výstavním kruhu. Byli jimi 2115 Zaval v. h. Enkershof (5 potomků), 678 Schönbrunn Landgraf (2 potomci) a 2244 Chicco-R (2 potomci).

Ve třídě hříbat zvítězil letošní odchov paní Šárky Kolářové – hřebeček **Cherwood** (93,75 % velšské krve, o: 3101 Carrwood Tom Ellis, m: 17/480 Cherry), u kterého paní posuzovatelka ocenila zdařilý chovatelský záměr, který přinesl výsledek v podobě korektního exteriéru a dobrého typu.

Landis

Lusima Šarming Zavi

Luna Zaval a Grey

Nejpočetněji obsazenou třídou byla třída ročních až tříletých, kde se prezentovalo sedm mladých zvířat. Vítězem se stal dvouletý hřebec chovatelky slečny Simony Mikešové v majetku paní Ludmily Mikešové **2892 Šítan Zavi** (50,64 % velšské krve, o: 2115 Zaval v. h. Enkershof, m: 4/12 Rohan Šíla), pravý bratr vítěze třídy mladých, kterému se v roce 2023 narodil první ročník potomků.

Do šampionátu kategorie tedy nastoupilo sedm nejlepších pony a koní všech věkových kategorií a pohlaví, kteří byli opětovně paní posuzovatelce předvedeni a jejich kvality byly vzájemně porovnávány. Převahu zde měli potomci hřebce Zaval v. h. Enkershof, který v českém chovu zanechal výraznou stopu a jehož majitelem byl Zemský hřebčinec Písek. Právě Zavalova dcera klisna **Luna Zaval** vystoupala až na vrchol a stala se šampionkou kategorie MMPBr a získala tak i speciální cenu Zemského hřebčince Písek. Paní posuzovatelka ji považuje za skvělý prototyp kvalitního a ušlechtilého jezdeckého poníka a vidí v ní velký potenciál budoucí chovné klisny. Ona sama by si takovou klisnu do svého chovu určitě vybrala. Titul vicešampiona kategorie MMPBr obdržel plemenný hřebec Grey, jehož vystavovatelku by paní posuzovatelka ráda pochválila za velmi pěknou práci s koněm ve výstavním kruhu a vynikající kondici. Děkujeme Zemského hřebčinci Písek za podporu této chovatelské třídy a přejeme všem chovatelům mnoho úspěchů.

Ve třídě hřebců si sympatie paní posuzovatelky získal nejstarší kůň předváděný v chovatelských třídách, odchovanec paní Anděly Kotvové v majetku pana Marka Mikušky – pětadvacetiletý plavák **878 Grey** (84,38 % velšské krve, o: 578 French Syd Ganymed, m: 2/214 Gita), zařazen v HPK-AP, který byl i přes svůj vysoký věk předveden ve vynikající kondici a ve výstavním kruhu ukázal vitalitu, radost ze života

Cherwood

Šítan Zavi

Iveta Lewingerová a Raffia Hamoudová
Foto: Viktor Král

JIHOMORAVSKÁ PŘEHLÍDKA KONÍ NAŠIMĚŘICE 2024

I v letošním roce uspořádal Český svaz chovatelů haflingů ve spolupráci s Jezdeckým spolkem Našiměřice Jihomoravskou přehlídku koní plemene hafling. Oproti dvěma předcházejícím ročníkům, kdy byla výstava pořádána souběžně s přehlídkou koní plemene ČT, se pořadatelé rozhodli výstavu rozdělit do dvou dnů a poskytnout tak oběma plemenům dostatek časového prostoru.

Haflingové tedy plně opanovali výstavní neděli 28. července 2024.

Komise pracovala ve složení Veronika Sixtová, Radka Volková, Ladislav Kmoníček a Richard Novák, který zároveň celou akci velmi pěkně komentoval a poskytl divákům množství důležitých informací jak o jednotlivých koních, tak i o tomto plemeni.

Koně byli rozděleni do celkem devíti výstavních tříd podle věku a pohlaví, z nichž pouze kategorie č. 8 – tříletí a starší hřebci – zůstala neobsazena. Výstavy se nakonec skutečně zúčastnilo celkem 27 koní. Za tento každoročně rostoucí zájem je třeba poděkovat především chovatelům, kteří investují svůj čas a peníze na předvedení svých koní na této akci, a také pořadatelům areálu Našiměřice. Ti se opět zasloužili o vytvoření vynikajících podmínek pro koně i jejich majitele díky dobré organizaci a vřelému přístupu během celé akce.

V první třídě – hříbata narozená 2024 pod matkami – byl jako první předveden hřebeček **Apolón** po hřebci 1975 Athos, jehož chovatelem i majitelem je IMOBA, a. s., Praha. Druhým předváděným byl hřebeček **Lantommi** po hřebci 3046 Alpenmagic, jehož chovatelem i majitelem je František Dobrovolný. Jako třetí byla předvedena klisnička **Willa** po hřebci 3046 Alpenmagic, jejímž majitelem je také IMOBA, a. s., Praha. Jako vítězka byla vyhodnocena klisnička **Willa**, která komisi přesvědčila jak stavbou těla, tak dobrým pohybem.

Ve třídě hřebečků narozených 2023 byli předvedeni dva hřebečci majitele pana Jiřího Hanuše, a to hřebec **Automatix** po Alfred a hřebec **Standly** po Sternengold. Vítězem této kategorie se stal hřebec Automatix především proto, že jeho soupeř Standly měl v ocase jasně patrnou příměs černých žíní, jinak se jednalo o velmi vyrovnané jedince.

Třetí třída ročních klisniček byla již tradičně kvalitně obsazená

Dvouletí hřebci Zuzany Čákové Aronius a Bernhard

Klisnička Willa s matkou Wolke ze stáje IMOBA, a. s.

Tříletá Alisia udělala radost majitelce Zuzaně Volkové titulem šampionky mezi staršími koňmi

Mezi staršími klisnami byla nejlépe hodnocená Fleur Lady Miroslava Zabloudila

Melody Star a Chelsea manželů Volkových se utkaly ve třídě dvouletých klisen

Všechny předváděné klisny tvořily opět pěknou vyrovnanou kolekci a v rozhodování komise hrály roli pouze drobné detaily. První místo v této kategorii získala klisna Alisia, která byla velmi dobře hodnocena za typ a mechaniku pohybu. Na druhém místě komise ocenila klisnu Biolinu Zuzany Čákové.

Jako sedmá třída byla předvedena kolekce čtyř pětiletých a starších klisen. Klisna **Americana** po Sterntänzer v majetku Blanky Kostkové, klisna **Fleur Lady** po Almkönig v majetku Miroslava Zabloudila, klisna **Verona** po Waltzertraum majitelky Jany Prokešové a jako čtvrtá **Daylight** po Sevgura v majetku firmy IMOBA, a. s. Jako první se umístila klisna Fleur Lady, která vynikala celkovou harmonií, dobrou stavbou těla i mechanikou pohybu. Na druhém místě byla oceněna klisna Americana paní Blanky Kostkové. Klisna Verona nakonec bohužel nebyla komisí hodnocena z důvodu zřetelného kulhání.

Poslední hodnocenou třídou byli tříletí a starší valaši. I tato kategorie byla velmi pěkně obsazena a dle názoru komise šlo o nejvyrovnanější posuzovanou kolekci. S katalogovým číslem 21 byl předveden valch **Alpenglanz** po Amaranth majitelů Blanky a Romana Kostkových, dále komise hodnotila valacha **Alomer** po Artist-L majitelky Michaely Zoulové, jako třetí nastoupil do trojúhelníku **Amater** po Avalon majitelky Michaely Balounové a jako poslední vystavovaný kůň toho dne valch **Arcane** opět po Avalon majitelky Lenky Jachimiakové. Ten se také stal vítězem této vyrovnané třídy – byl velmi dobře hodnocený zvláště díky své vynikající mechanice pohybu a celkové tělesné stavbě. Na druhém místě skončil valch Alpenglanz.

Po vyhodnocení jednotlivých kategorií byl komisí vybrán **šampion a reserve šampion mladých koní**, a to z vítězí tříd č. 1–5. Jako reserve šampionka byla po těsném souborí vyhodnocena dvouletá klisna **Melody Star** majitelky Radky Volkové. Šampionem mladých se stal hřebeček **Automatix** Jiřího Hanuše, který prokázal velmi dobrý charakter a byl pěkně předveden.

Nejllepší roční klisna Rygur majitelky Andrey Novákové

Roční hřebeček Automatix majitele Jiřího Hanuše zvítězil nejen ve své třídě, ale i v šampionátu mladých koní

Vítězem třídy valchů se stal Arcane Lenky Jachimiakové

VÝSTAVA ČESKÉHO NORIKA LUČINY

V sobotu 29. června 2024 proběhla za nádherného počasí v krásném areálu Střelnice Lučiny v majetku Vojenských lesů a statků ČR, s. p., výstava koní českého norika. Jednalo se o již třetí ročník velmi úspěšné akce, která je hojně navštěvována vzhledem k blízkosti města Karlovy Vary i díky výtečné vybavenosti areálu, v němž diváci pohodlně sedí ve stínu pod střešou a od stolu s občerstvením mají před sebou celý průběh výstavy jako na dlani.

Výstava byla zaměřena na předvedení jednotlivých kategorií koní českého norika. Samostatně byla hodnocena hříbata, klisny zvláště s důrazem na tříleté klisny, které považujeme za perspektivu dalšího chovu a na závěr výstavy byli předvedeni plemenní hřebci. U hříbat a klisen probíhalo hodnocení v souladu s platným Šlechtitelským programem českého norika, hřebci byli pouze předvedeni se stručným komentářem a s upozorněním na jejich chovatele, majitele a stanici, na které působí.

Svaz chovatelů a přátel norika, který byl pořadatelem výstavy, se snaží využít předvedení koní ke zvýšení informovanosti chovatelů i laické veřejnosti nejen o šlechtitelském programu, ale i o požadavcích na chované plemeno a případně doplnit tyto informace při předvádění koně nějakou zajímavostí.

Hlavním organizátorem celé akce byl Pavel Rittich, kterému se podařilo díky svým dobrým kontaktům získat i významnou podporu několika sponzorů, kterými byly nejen Vojenské lesy a statky ČR, ale i okolní obce, a dokonce i soukromé osoby. Pro chovatele, kteří přivezli svoje koně až z jižních a východních Čech, a dokonce i ze severní Moravy, byl příspěvek na cestu jistě velmi příjemný.

V kategorii hříbat byli předvedeni tři mladí koně, kategorie klisen se zúčastnilo jedenáct klisen a čtyři plemenní hřebci výstavu završili.

U hříbat i klisen posuzovala tříčlenná komise deset hodnotících kritérií pomocí desetibodové stupnice s přesností na 0,5 bodu. Tuto

přesnost považujeme na výstavách za dostačující, i když šlechtitelský program umožňuje při zápisu do plemenné knihy nebo při zkouškách výkonnosti využívat i větší přesnosti bodového hodnocení (na 0,1 bodu), aby bylo možné odlišit rozdíly v kvalitě posuzovaných koní. Komise pracovala ve složení Ing. Jana Štěrbová, MVDr. Eliška Jarošová a doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc.

U jednotlivých koní byl posouzen typ a pohlavní výraz, hlava, krk, stavba těla, přední končetiny, zadní končetiny, krok, klus, temperament, charakter. Bodové hodnocení těchto jednotlivých ukazatelů bylo veřejné a případně bylo pro diváky doplněno stručným zdůvodněním, proč byla příslušná známka udělena. Diváci i chovatelé si tak mohli porovnat svoji představu o hodnocení jednotlivých tělesných partií nebo kvality pohybu s hodnocením komise. Po předvedení jednotlivých koní byl ihned vyhlášen celkový výsledek jejich posouzení.

Po jednotlivém posouzení celé kategorie následovalo opětovné předvedení všech zúčastněných na kruhu a komise upřesnila konečné pořadí pro získání ocenění.

V kategorii mladých koní se na prvním místě umístila klisnička Lilie po 2799 Streit z Hvozda z matky 23/873 Lenka chovatele Pavla Ritticha, především díky vynikajícímu pohybu, u kterého se komise shodla na hodnocení 9,5 bodu. Její celkové hodnocení bylo 8,7 bodu. Na druhém místě byla klisnička Zora po 1273 Zentus Schaunitz XVI z matky Princ Elmar-44/Růžena chovatele

Hřebec 2804 Spartakus je představitelem moderního ušlechtilého typu českého norika s výborným pohybem

Jednou z obtížnějších překážek je tlačení klády před sebou na cíl – Hřebec 2449 Nanuk

Hřebec 2449 Nanuk zaujal diváky nejen svojí mohutností, ale i krásnou hřívou

26/398 Brenda paní Pavlín Štyndlové získala nejlepší umístění ve skupině klisen. Kromě kvalitního exteriéru a mohutnosti má i příjemný klidný temperament a vynikající charakter

Brenda

Ludmila Hrušková při předvádění roční klisny 32/1 Merida ukázala výbornou ovladatelnost koní českého norika už v mladém věku

Vojtěcha Tomka s celkovým výsledkem 8,3 bodu a na třetím místě už roční klisnička 23/1 Merida, jejíž chovatelkou je Zuzana Juráňová a majitelkou Ludmila Hrušková. Celkový výsledek této klisny byl 7,8 bodu.

V kategorii klisen získala nejvyšší ocenění 26/398 Brenda po 729 Dir z matky 26/34 Barunka s hodnocením 8,4 bodu. Chovatelem této klisny je Zdeněk Janda a majitelkou je Pavlína Štyndlová. Na druhém místě byla klisna 67/14 Merida s hodnocením 8,3 bodu po hřebci 1334 Direkt z matky 64/848 Melodie. Chovatelkou i majitelkou je Zuzana Juráňová. Třetí příčku obsadila 23/873 Lenka po 964 Schifon z matky 26/114 Lída po 687 Ministr. Majitelem i chovatelem této klisny je Pavel Rittich.

Paní Zuzana Juráňová přivezla svoji červenou bělku 67/14 Meridu z chovu v Lomnici u Rymařova

Klisna 67/14 Merida byla v celkovém hodnocení druhá, ale mezi tříletými klisnami se umístila jako nejlepší

Místo obvyklých kuželů byly překážky vyznačeny kmeny stromů – Hřebec 2697 Nix

V kategorii plemenných hřebců českého norika byli předvedeni 2449 Nanuk, 2804 Spartakus a 2799 Streit z Hvozda. Společně s nimi byl předveden i hřebec plemene slezský norik 2697 Nix po 1837 Neugot z Borčic z matky 17/802 Naša. Slezský norik, který vznikl na podkladě norických koní v oblasti severní Moravy, je zařazen do genetických živočišných zdrojů a díky tomu mohli hřebci slezského norika v minulosti zapouštět i klisny norického koně. V roce 2012 se podařilo obě plemena oddělit a na základě rozhodnutí Rady plemenné knihy norického koně zůstalo v tomto chovu působit jen několik málo hřebců, kteří typově odpovídali požadavkům na norické plemeno. Otec hřebce Nix hřebec 1837 Neugot z Borčic je jedním z nich a může být považován za jed-

Pavel Rittich s hřebcem Streit z Hvozda

noho z významných plemenů, protože v chovu má evidováno již 57 potomků. Kvalita jeho syna, hřebce Nix, především jeho rámec, síla kostry i korektnost tělesné stavby ukazuje, že tehdejší rozhodnutí Rady plemenné knihy norika bylo správné a že hřebec 1837 Neugot z Borčic v chovu českého norika působí oprávněně.

Odpolední část programu byla věnována soutěži chladnokrevných koní v ovladatelnosti v kládě. Zajímavě postavená trať zahrnující kopcovitý terén i přechody přes potok prověřila zkušenosti kočích i trpělivost a ovladatelnost koní. Této soutěži se zúčastnilo devět koní včetně kříženců, kteří při práci v lesních porostech nacházejí pracovní využití.

Nejlepší výsledek v soutěži dosáhl plemenný hřebec 2804 Spartakus (po 1732 Sisal z matky 46/223 Zafi), jehož majitelem je jezdecká stáj Dolní Jelení, vedený Josefem Hradcem. Celou trať prošel bez trestných bodů v čase 6 minut a 57,86 sekund. Tento hřebec se podobných soutěží často zúčastňuje a dvojice je například trojnásobným mistrem ČR v orbě koňmi. Pohled na práci dvojice v soutěži diváky uchvátil svojí lehkostí a energií,

Pro diváky je v Lučinách vytvořeno výtečné prostředí

Vítězka v kategorii hříbat klisnička Lilie zaujala především svým pružným a prostorným pohybem

hřebec budil dojem, že si soutěž vyloženě užívá. Samozřejmě na výsledku má svůj podíl i zkušenost kočího, který s koňmi pravidelně pracuje nejen v lese, ale diváci ho mohli vidět i v televizním přenosu při sečení městských luk v Pardubicích, kde pracoval se svými hřebci 2804 Spartakus a 3045 Radegast.

Na druhém místě se umístil pan Kratochvíl s koněm Chris s 15 trestnými body a s časem 8:17,94 a na třetím místě Kateřina Nováková s koněm Bus. I tato dvojice získala 15 trestných bodů za porušení profilu překážek a skončila s časem 8:18,75.

Bohatá účast diváků až do pozdního odpoledne ukázala, že ne všichni věnují pozornost pouze Mezinárodnímu filmovému festivalu v Karlových Varech a že je stále početná skupina lidí, pro které jsou koně zajímaví. Věříme, že tomu tak bude i nadále.

Miroslav Maršálek

Foto: Martina Kůstková

Vítěz soutěže v ovladatelnosti plemenný hřebec 2804 Spartakus

Pro hřebce 2804 Spartakus byla soutěž zábavou

DRUHÝ ROČNÍK NETRADIČNÍ SOUTĚŽE – BRDSKÁ LESNÍ BITVA

Poslední dubnovou sobotu vypukla v lesích poblíž Velcí u Ohrazenic bitva. Vojenské lesy a statky ČR, s. p., (VLS) pořádaly druhý ročník netradiční soutěže ovladatelnosti v kládě v reálném terénu.

Bitevní dopoledne bylo zahájeno nástupem a představením soutěžících s koňmi na ruce. Celkem se představilo jedno dvojspreží a třináct jednospreží chladnokrevných koní. Úvodní řeči se zhostil Ing. David Novotný, ředitel hořovické divize VLS a poté už se koč i koně chystali na lýtý boj.

Soutěžící se vydali do kopce pro klády, kterých si nahoře navázali libovolný počet a poté je stahovali dolů nahruho připravenou stezkou. Rozhodčí hodnotili hlavně spolupráci kočího s koněm, styl tahání, charakter a spolehlivost koní, celkovou ovladatelnost (zahrnovala i vedení na jedné či dvou opratích) i bezpečné postrojení koní. Diváci byli rozeseti kolem dráhy, ale soutěžící byli rychlí a terén neúprosný, takže nebylo možné sledovat práci každé dvojice od vrcholu až po skládku, což se samozřejmě v soutěži v reálném terénu dalo očekávat. Kočí ani koně se nešetřili a šli ve svižném tempu v daném pořadí za sebou, takže se eliminovaly běžné zdlouhavé prostoje mezi soutěžícími. Každý soutěžící šel tuto dráhu dvakrát. Prvenství si odnesli soutěžní matadoři, Josef Hradec a norický plemenník 3045 Radegast, stříbrnou příčku obsadil Václav Hýsek s Oliverem a bronz si odnášel František Kratochvíl s 87/503 Bohoušem.

Odpolední část soutěžního programu byla ve znamení čisté síly, protože soutěžící se utkali v těžkém tahu. Průběh byl klasický, základní váha byla 800 kg a postupně se přidávaly pytle s pískem po 100 kg. Rozhodčí Jan Louda byl nekompromisní a neunikly mu ani technické chyby, které jsou dle pravidel „odměněny“ diskvalifikací, v tomto případě se opakovalo vykročení kočího z dráhy. V této silové disciplíně celé mužské osazenstvo pokořila jediná žena Brdské lesní bitvy, Eva Machová se slezskonorickým valachem 20/15 Navírem. Druhé místo obsadil Martin Blažo s Ujasem (po domácku Míšou) a bronz si odvážel Patrik Šandor s plemenným hřebcem českomoravského belgika 3059 Marym vrbickým.

Po celý den probíhal doprovodný program a soutěže pro děti, takže i ti nejmenší se dobře zabavili a zároveň se mohli dovědět záj-

Petr Procházka a rakouský norik Traum-Nico Vulkan XVIII

Zlatou trofej v těžkém tahu vybojovala Eva Machová s valachem slezského norika 20/15 Navírem.

mavosti ze světa lesnictví. Program plynul hladce a až na pár technických problémů byla organizace velmi povedená.

Závěr celého dne patřil dekorování a rozdávání pohárů, které bylo zakončeno čestným kolem a závěrečnou řečí Ing. Novotného.

Doufejme, že se druhým ročníkem tato tradice upevnila a příští rok se bude v Brdech bojovat znovu. Brdská lesní bitva je totiž opravdu unikátní soutěž, při níž se koně mohou předvést v disciplíně, pro kterou jsou celé roky šlechtěni – stahování dřeva v lesním terénu.

Ing. Alžběta Matušková

Agronomická fakulta Mendelova univerzita v Brně

Svaz chovatelů a přátel norika, z. s.

Foto: Veronika Kučírková Kroftová

Martin Blažo a hřebec Ujas (Míša) obsadili druhé místo v těžkém tahu, valacha Sama při dekorování předváděla na ruce malá asistentka.

Stříbro si z Lesní bitvy odvezl Václav Hýsek a Oliver.

87/503 Bohouš s kočím Františkem Kratochvílem se umístili na třetím místě Lesní bitvy.

ZÁKLADNÍ ZKOUŠKY VÝKONNOSTI KLISEN CHLADNOKREVNÍKŮ KREVLICKÝ DVŮR

Nezvyklý pohyb lidí a koní na Krevlickém dvoře u Velké Býteše dával 11. května tušit, že se zde bude něco dít. A dělo se – právě zde probíhaly přípravy na letošní první Základní zkoušky výkonnosti klisen chladnokrevníků.

Čtyři českomoravské belgičky a dvě slezské noričky byly připraveny úspěšně vykonat zkoušky. Po úvodním nástupu a ověření výžehů se klisny s majiteli přesunuly ke stájím k postrojení.

Následovaly zkoušky v zápřeži, a to drezurní úloha a vozatajský parkur. Obě zkoušky zvládly všechny klisny bez problémů. Zkouška spolehlivosti v tahu v těžké zápřeži zahrnuje komplexní posouzení charakteru, ochoty, ovladatelnosti a stylu. Klisny jsou zapřaženy do saní o celkové hmotnosti 300 kg a jsou povinny na pokyn komisaře třikrát zastavit a znovu se rozejít. Každé zabrání je hodnoceno samostatně. Ani tah nebyl pro zkoušené žádný problém.

Po chvíli pauzy vymezené na počítání výsledků přišlo na řadu vyhlásování výsledků.

1. 20/169 Hera, SN, chovatel a majitel Ing. Eva Matyšová, 9,175 bodu
2. 20/159 Brita, SN, chovatel Zdeněk Dvořák, majitel Vojtěch Růžička, 9,1 bodu
3. 53/939 Brita, ČMB, chovatel Tomáš Cíkl, majitel Tomáš Cíkl, 8,92 bodu
4. 52/955 Elza, ČMB, chovatel František Matoušek, majitel Marta Nekvapilová Matoušková, 8,22 bodu
5. 48/142 Siracl z Květné, ČMB, chovatel Mgr. Ferdinand Radisch, majitel Karolína Jandová, 8,179 bodu
6. 40/917 Lucie, ČMB, chovatel Jiří Šupita, majitel Tomáš Müller, 7,99 bodu

Vyhlášením výsledků skončily první zkoušky v tomto roce. Pan docent Maršálek poděkoval všem za dobrou připravenost klisen ke zkouškám a Ludkovi Musilovi za nachystání a uspořádání zkoušek.

Sešla se zde značná chovatelská i divácká veřejnost a obzvlášť musím ocenit pohodovou domácí atmosféru a v neposlední řadě také dobré občerstvení.

Josef Perníčka

VÝSTAVA HAFLINGER PTÝROV 2024

O nádherné slunečné neděli 9. června 2024 se v krásném jezdeckém areálu Farmy Ptýrov sešlo 32 haflingů všech věkových kategorií na výstavě nazvané Haflinger Ptýrov 2024. Tato výstava, spolu s výstavou v moravských Našiměřicích, byla ČSCHH stanovena jako povinná pro předvedení koní, kteří se chtějí příští rok zúčastnit světové výstavy v rakouském Ebbsu. Předvedení koně na jedné z těchto výstav je pouze jedním z kritérií, jež rozhodnou, kteří koně budou moci ČR reprezentovat na světové výstavě plemene hafling v Ebbsu 2025.

Ptýrovskou výstavu zorganizovala Farma – Sixta, s. r. o., ve spolupráci s Českým svazem chovatelů haflinga, z. s. Areál Ptýrova byl organizátory zvolen díky své dobré dopravní dostupnosti z dálnice i velkorysému vybavenosti pro akce tohoto typu – výstavní prostory, turnajové boxy, zázemí pro chovatele i návštěvníky v podobě občerstvení v tamní restauraci a kiosku, sociálního zařízení a posezení a laviček pro unavené nohy návštěvníků. Mezi klíčové výhody areálu patří i výborná komunikace s provozovateli areálu a jejich vstřícnost vůči našim požadavkům. Pro případ špatného počasí byla k dispozici krytá jezdecká hala, která však díky krásnému počasí nakonec nebyla využita. Výběr Ptýrova se ukázal jako skvělá volba a přispěl k úspěchu celé akce.

V komisi hodnotitelů se představili Veronika Jeniková, Radka Volková a Ladislav Kmoníček – všichni jsou aktivními členy Rady plemenné knihy ČSCHH. Bohužel se Česká republika potýká s nedostatkem erudovaných hodnotitelů plemene hafling a v případě, že některý člen Rady PK HF vystavuje své koně, se základna potenciálních hodnotitelů pro výstavní komisi ještě více zužuje. Jedním z možných řešení je oslovit zahraniční posuzovatele, což však přináší další organizační komplikace a vyšší náklady spojené s výstavou.

I. VÝSTAVNÍ TŘÍDA – HRÍBATA DO PŮL ROKU VĚKU POD MATKOU

Zde se předvedlo pouze jedno hříbě – klisnička Ariel (2734 Sterngold x 21/864 Aprillia po 1248 Artist-L) chovatelky a majitelky Sandry Hulové z Brnířova u Kdyně. Dvouměsíční klisnička odpovídajícího vývinu a korektního exteriéru si tedy automaticky odnesla žlutou stuhu vítěze třídy.

Celkový vítěz výstavy – plemenný hřebec Sterngold

Dvouletý hřebec Bernhard se následně stal vícešampionem mladých koní

II. VÝSTAVNÍ TŘÍDA – KLISNY S HRÍBATY

V této výstavní kategorii se logicky ukázala pouze jedna klisna, matka výše zmíněného hříběte. Klisna 21/864 Aprillia (1248 Artist-L x 1/913 Linda po 490 Nasan) majitelky Sandry Hulové, chovatelkou je Lucie Routová z Plzně. Klisna je v méně moderním typu, menšího rámce, ale korektních chodů. Také ona si automaticky odnesla žlutou stuhu vítězký kategorie, neboť se nenašla konkurentka, která by přijala výzvu a přijela se s Aprillií poměřit.

III. VÝSTAVNÍ TŘÍDA – ROČNÍ

Zde se ukázaly dvě klisničky, přičemž se jako druhá umístila 21/643 Annie Apple (2964 Apple Pie x 17/135 Abygail po 1512 Ajax-G) majitelky Roziny Holubové z Chrástavice a chovatelky Sandry Hulové z Brnířova. Klisna krátkého rámce, s hezkou hlavou, průměrných chodů. Vítězkou třídy se stala importovaná tyrolská klisnička Carla (liz. Amerigo x Cina po liz. Walzertraum), pravá sestra dvou plemeníků licencovaných na tyrolských körungách a působících v Německu a v Belgii. Carla je v majetku Farma – Sixta, s. r. o., Tuhaň u Dubé a chovatelkou je paní Martina Leitner z Reith bei Kitzbühel v Tyrolsku. U klisny se komise shodla na vynikajícím moderním typu, žádané ušlechtilosti, dobré barvě, s korektní stavbou těla a velmi dobrou horní linií.

IV. VÝSTAVNÍ TŘÍDA – DVOULETÍ

Přihlášeni byli i také se předvedli celkem čtyři koně. Jako druhá v konečném pořadí třídy se umístila klisna 39/6 La Anabelle (1248 Artist-L x 51/683 Lady po 854 Nimrod) v majetku Sárý Buchlové z Ústí nad Labem a chovatelky Kamily Buchlové taktéž z Ústí nad Labem. Na svůj věk vyspělá klisna s trochu méně žádanou barvou (až do

Dvouletá klisna La Anabelle majitelky Sárý Buchlové

Nejstarší účastník přehlídky osmnáctiletý Gaston

Valach Newcomer působil jako plemenný hřebec, nyní se věnuje sportu

modra grošovaná ryzí), kterou velmi dominantně předával mateřský otec 854 Nimrod, ale korektní stavby končetin a s korektním pohybem. Minusem této klisny byla její „lepší“ výživová kondice. Nicméně i tak si klisna vybojovala druhé místo ve třídě. Vítězem této smíšené kategorie se stal dvouletý importovaný hřebec Bernhard (liz. Bablo x Toremy po liz. Walzertraum) v majetku paní Zuzany Čákové z Rate-
nic. Chovatelem tohoto hřebce je Rakušanka Maria Flörl z Uderns. Komise ocenila dobrý typ a horní linii hřebce, pěknou hlavu a dobrou barvu. U pohybu bylo velkým minusem špatné předvedení koně, což mu bohužel ubírá na celkovém hodnocení.

V. VÝSTAVNÍ TRÍDA – TŘÍLETÉ KLISNY

Tato třída bohužel nebyla obsazena žádnou přihlášenou klisnou.

VI. VÝSTAVNÍ TRÍDA – KLISNY 4 A 5 LET

Tato třída už byla početně ale i kvalitativně zajímavá, neboť se přihlásilo a předvedlo celkem sedm vyrovnaných klisen. Na druhé místo se dokázala probíjet klisna 31/923 Symphony (2475 Newcomer x Sina po liz. Walzertraum) majitelky Zdeňky Rychterové z Kamenice a chovatelů Pavla a Martiny Studničkových z Vrchovan. U této klisny komise ocenila její harmoničnost a korektnost v exteriéru i pohybu. Vítězkou třídy se stala klisna 31/873 Madlen Obrok (liz. Wales x Marlina po Stiglmara) chovatele i majitele Farma – Sixta, s. r. o., Tuhaň u Dubé. Komise ocenila její vynikající typ, krásnou hlavu s výrazným okem, dobrou barvu, celkovou harmoničnost a velmi prostorný pohyb. Minusem této jinak vynikající klisny je rozmetání přední končetiny.

VII. VÝSTAVNÍ TRÍDA – KLISNY ŠEST LET A STARŠÍ

Tato třída byla s kolekcí devíti klisen nejpočetněji obsazenou, což

Vicešampionkou otevřených tříd se na Ptýrově stala klisna Amelina

hodnotitelům poskytlo bohatý výběr adeptek na vítězství. Nakonec jako druhou nejlepší klisnu této třídy označili klisnu Bahar (liz. Stilton x Badina po liz. Wolfgang) majitelky Jany Albertové z Doks a rakouského chovatele Reinharda Posche z Imstu. Komise u této rezervní vítězky ocenila zejména její harmoničnost s pěknou hlavou a výborný prostorný pohyb. Vítězkou této kategorie se stala matadorka výstavních arén, klisna Amelina (liz. Stainz x Amedina po liz. Amadeus) majitele Farma – Sixta, s. r. o., Tuhaň u Dubé. Chovatelem této klisny je Elisabeth Leitner z Reith bei Kitzbühel v Rakousku. Amelina je klisna ve vynikajícím typu, s pěknou hlavou a krásným okem. Disponuje korektním exteriérem, suchými, dobře stavěnými končetinami a velmi dobrým pohybem.

VIII. VÝSTAVNÍ TRÍDA – HŘEBCI TŘÍLETÍ A STARŠÍ

Zde byli nahlášeni tři hřebci, nakonec se ale před komisí předvedli pouze dva z nich. Diváci a chovatelé tak dostali možnost vidět dva plemeníky a je škoda, že majitelé dalších plemeníků nevyužili možnosti předvést a prezentovat své hřebce na takto specializované akci před chovatelskou veřejností. Jako druhého vyhodnotila komise hřebce 3233 Steffl (liz. Stilton x Favorita po liz. Nordtirol) majitelky Zuzany Čákové z Ratenic a rakouského chovatele Markuse Bruggera z Uders. U tohoto hřebce komise ocenila korektní stavbu těla a pěknou barvu. Bohužel se Steffl v daný okamžik vůbec nepředvedl v pohybu, neboť jeho temperament převládá nad požadovaným předvedením pohybu. Vítězem se stal devítiletý plemeník 2734 Sterngold (liz. Sternwächter x Belsy po liz. Wolfgang) majitele Farma – Sixta, s. r. o., Tuhaň u Dubé a tyrolského chovatele Konrada Koledníka ze Stansu. U tohoto hřebce komise ocenila vynikající typ s dobře vyjádřeným pohlavním výrazem. Hřebec je velmi harmonický, s vynikající barvou, disponuje dobře stavěnými končetinami a v pohybu ukazuje nadprůměrně prostorné chody.

Šampioni přehlídky s komisí

IX. VÝSTAVNÍ TRÍDA – VALAŠI TŘÍLETÍ A STARŠÍ

V poslední výstavní třídě se předvedla kolekce šesti valachů různého věku, nejstaršímu 8/857 Gaston (2783 Noby x 8/541 Gizi po 804 Nero) bylo krásných devatenáct let a já osobně děkuji jeho majitelce Báře Benešové z Chudíře za jeho předvedení na této výstavě, protože dokázala, že i s takovým koníkem si může užít svůj „haflingerský“ den ve společnosti významně mladších šampionů. Jako druhý v konečném pořadí této kategorie byl vyhlášen veliký sedmiletý valach Stolzmann Obrok (liz. Steuermann x Homy po Nabucco) majitelky Zuzany Bártové z Velkého Chvojna a chovatelů Pavla a Veroniky Sixtových z Obroku. Komise ocenila především jeho harmoničnost, výrazně utvářený kohoutek, dobrou stavbu končetin a korektní pohyb v kroku i v klusu. Minusem u něj byla jeho až přespříliš „dobrá“ výživová kondice, která koním ubírá na jejich celkové ladnosti a lehkosti pohybu. Vítězem mezi valachy se stal Newcomer (liz. Novembernebel x Libelle po liz. Amadeus) majitelky Michaly Novákové z Vrchovan a rakouské chovatelky Annemarie Rauch z Kelchsau. Tento harmonický valach s výbornou ryzí barvou a trochu jemnější strukturou končetin býval plemenným hřebcem, má několik ročníků potomstva v Tyrolsku a následně i v Čechách a teprve poté byl vykastrován.

Na závěr celé výstavy se vítězové jednotlivých tříd utkali o tituly celkových šampionů ve dvou věkových kategoriích. Šampionem mladých výstavy Haflinger Ptýrov 2024 se stala roční klisnička Carla majitele Farma – Sixta, s. r. o., Tuhaň u Dubé a vicešampionem mladých dvouletý hřebec Bernhard majitelky Zuzany Čákové z Rate-

Vítězka třídy ročních a šampionka mladých – Carla ze stáje Farmy Sixta

nic. V šampionátu otevřených tříd zvítězil plemenný hřebec 2734 Sterngold majitele Farma – Sixta, s. r. o., Tuhaň u Dubé a vicešampionem se stala klisna Amelina stejného majitele.

Veronika Sixtová
Foto: Veronika

VÝZNAMNÝ CHOV ČESKÉHO NORIKA

Chov koní v České republice se vyznačuje značnou rozdrobeností. Převažují chovatelé, kteří vlastní jednoho nebo dva koně, případně pokud jsou klisny využívány v reprodukci, se tento počet rozšiřuje o narozená hříbata. Z hlediska terminologie se jedná o zemský chov. Chovy hřebčinského typu jsou velkou vzácností a jediným opravdu významným hřebčínem je Národní hřebčín Kladruby nad Labem, s. p. o., s chovem starokladrubských koní.

Jak vypadá situace v chovu chladnokrevných plemen koní je vidět z následující tabulky, která uvádí poslední zjištěné údaje z roku 2019. Pro porovnání vývoje je uveden počet koní k roku 2024.

Tab. 1. Počty chovů a koní chladnokrevných plemen v ČR

Ukazatel	ČMB	SN	N
Počet chovatelů vlastních 1 až 4 koně	534	342	379
Počet chovatelů s 5 a více koňmi	9	7	8
Počet plemenných klisen v roce 2019	756	482	484
Počet evidovaných koní k 1. 1. 2019	1966	1294	1377
Počet plemenných klisen v 1. pol. roku 2024	740	557	525
Počet evidovaných koní k 1. 1. 2024	2038	1545	1317

Z porovnání počtu chovatelů a plemenných klisen je zřejmé, že většina chovatelů vlastní jednu, někteří dvě klisny, a počet větších chovů (5 a více koní) je velmi nízký. To má samozřejmě dopad i na šlechtění plemene, protože jediné hříbě narozené u chovatele je vždy to nejlepší a o cílené selekci méně kvalitních jedinců si můžeme nechat jenom zdát.

Zvláště v chovu českého norika je třeba vyřazování koní z chovu vnímat velmi obezřetně, protože i když došlo za posledních pět let ke zvýšení počtu plemenných klisen, celkový počet koní českého norika se stále nezvyšuje. Můžeme proto mít pěkné představy o zvyšování kvality chovaných koní, ale pokud nebude dostatek narozených hříbat, jsou všechny snahy o šlechtění plemene zbytečné.

V minulých letech se podařilo pro chovatele českého norika, u kterých se narodilo živé hříbě z čistokrevné plemenitby, zajistit finanční podporu od Lesů České republiky. V letošním roce zřejmě ekonomická situace LČR neumožnila tuto podporu poskytnout a vývoj ekonomiky v ČR nedává předpoklad, že to v budoucnu bude jiné. Chovatele českého norika zřejmě čeká test odolnosti, který ukáže, zda se podaří plemeno udržet jako životaschopné. Protože nepovažujeme za perspektivní spoléhat na dotační podporu, snaží se Svaz chovatelů a přátel norika spíše vytvořit podmínky pro pracovní uplatnění chladnokrevných koní, které by mohlo zvýšit zájem o využití i chov těchto plemen.

Plemenný hřebec 2065 Nikon (*2012, po 2677 Nýr, z 35/435 Lotty po 2691 Streimur, maj. ZH Písek, s. p. o.) je jedním z tří norických plemeníků působících v Lomnici u Rýmařova

Druhou cestou podpory chovu plemene je zviditelnění chovatelských úspěchů jednotlivých chovatelů. Kromě pořádání výstav a přehlídek koní a snahy o zkvalitnění chovatelské a kulturní úrovně předvádění koní na výstavách a zkouškách výkonnosti, jsme se rozhodli i zviditelnit úspěšné chovy českého norika jako pozitivní příklad pro ostatní chovatele.

Vycházeli jsme z tradice dřívějšího „uznávání“ šlechtitelských a rozmnožovacích chovů hospodářských zvířat, které bylo oceněním a zárukou jejich kvality. Bohužel podobné chovy už neexistují, ani nemají legislativní oporu pro svoji existenci, a proto jsme se snažili najít podobnou formu, která by zvýraznila dlouhodobé chovatelské výsledky a na základě doložených úspěchů chovu a posouzení chovaných koní i chovatelských podmínek mohlo být chovateli uděleno odpovídající ocenění. Po diskusi Rady plemenné knihy N bylo jako forma ocenění přijato udělení statusu Významný chov českého norika.

Rada plemenné knihy připravila soubor dvaceti kritérií, na základě kterých se bude jednotlivým chovům toto ocenění nadále udělovat. Tato kritéria se týkají historie chovu, technologie ustájení, kvality ošetřování a krmení, výsledků reprodukce stáda a jednotlivých kli-

Po vyhlášení výsledků výstavy a hodnocení chovu bylo Zuzaně Juráňové předáno osvědčení o získání statusu Významného chovu českého norika komisi ve složení MVDr. Eliška Jarošová, doc. Ing. Miroslav Maršálek, CSc., Pavel Rittich

sen, účasti koní na výstavách a přehlídkách a jejich úspěšnosti, podílu klisen zapsaných v jednotlivých oddílech plemenné knihy, intenzity selekce, ale i pracovního využití koní a formy zapojení dětí a mládeže do ošetřování a práce s koňmi jako cestu výchovy budoucí generace chovatelů koní.

Prvním chovem, pro který byly zpracovány podklady k posouzení, byla v letošním roce Ekofarma Lomnice chovatelky Zuzany Juráňové.

Členové RPK N pečlivě posoudili zpracovaný podkladový materiál a dne 27. července 2024 se vydali do Lomnice u Rýmařova, kde proběhlo posouzení chovu a také předvedení a posouzení jednotlivých kategorií chovaných koní plemene český norik. Na základě dlouhodobých výsledků chovu a posouzení současného stavu byl chovu Ekofarma Lomnice udělen status Významný chov českého norika.

Pro informaci čtenářů přikládáme zápis z posouzení chovu a věříme, že v příštích letech budeme moci podobným způsobem ocenit i další chovy koní plemene český norik.

Miroslav Maršálek

ZÁPIS Z POSOUZENÍ CHOVU V LOMNICI U RÝMAŘOVA DNE 27. 7. 2024, CHOVATELKA ZUZANA JURÁŇOVÁ

Komise ve složení doc. Ing. M. Maršálek, CSc., MVDr. E. Jarošová a P. Rittich se seznámila s písemným materiálem připraveným k celkovému posouzení chovu.

PETR VOZÁB – VÍTEŽ VELKÉ PARDUBICKÉ A KOČÍ PRINCEZEN A PRINCŮ

Petr Vozáb sice nežil v době monarchie, přesto se mu ale podařilo vozit nejvýznamnější zástupce panovnických dvorů a státní představitel. K těm nejdůležitějším patřili princezna Anna a její otec princ Philip z Velké Británie, švédská princezna Viktorie, jordánský princ Hassan a princezna Alia, dánský princ Henrik – manžel bývalé dánské královny Markéty II. – a jejich syn Joachim Dánský, španělská infantka Dona Pilar de Borbón, německý ministr zahraničí Hans-Dietrich Genscher, prezident Václav Klaus a v roce 2011 organizoval se šestispřežím starokladrubských vranů i vyprovození pana prezidenta Václava Havla na jeho poslední cestě. Kromě toho vozil stovky dalších lidí, kteří si rádi uchovávají tento zážitek a vzácnou vzpomínku.

Světlo světa spatřil Petr poprvé 14. března 1956 a nebyl u toho sám, protože pochází z jednovaječných dvojčat – o chvíli ho předběhl jeho bratr Vladimír. Jejich sestra Anička zvaná Míla je o sedm let starší. Celá rodina žila v Řečanech nad Labem, a tak to neměl Petr daleko do Kladrub. Koně si zamiloval již v dětství a díky školnímu kamarádství s Kladrubáky se dostal i do hřebčína. Jeho záliba ho dovedla až do Středního odborného učiliště zemědělského, které absolvoval v letech 1971 a 1972. Pak již nastoupil do hřebčína do dostihové stáje v Kolesách. Trénovali ho Jaroslav Louda, Ing. Václav Nágr a Václav Čermák.

Na místě posoudila jednotlivé body vyjádřené v písemném materiálu. Byli předvedeni všichni koně chovaní na Ekofarmě Lomnice rozdělení do pěti skupin podle věkových kategorií. Předváděné kategorie byly následující:

Matky s hříbaty v počtu šest matek a šest hříbat.

Matky s ročky v počtu tři klisny a tři hříbata.

Čtyři dvouleté klisny.

Tři tříleté klisny.

Šest dospělých chovných klisen.

Na závěr byli předvedeni tři plemenní hřebci v majetku ZH Písek, s. p. o., kteří jsou v současné době ustájeni na Ekofarmě Lomnice.

U klisen i hříbat byl posouzen typ a pohlavní výraz, exteriér, mechanika pohybu, temperament a charakter v souladu s pravidly uvedenými v ŠP N.

V kategorii hříbat pod klisnou získala nejlepší hodnocení klisnička Tagra, nar. 16. 1. 2024, po otci 1334 Direkt, z matky Taira.

Mezi ročními hříbaty měla nejlepší hodnocení klisna 23/3 Negíra, po 1706 Scheron, z matky 71/727 Nensi a 23/5 Tajga, po 1706 Scheron, z matky Twiggý.

Z dvouletých klisen byla nejlépe ohodnocena 64/39 Lenny, po 1334 Direkt, z matky 64/912 Lessy s výsledkem 8,9 b.

Z tříletých klisen získala nejlepší hodnocení 64/17 Merida, po 1334 Direkt, z matky 64/848 Melodie, s celkovým výsledkem 8,5 b.

Mezi dospělými klisnami bylo nejlepší hodnocení na úrovni 8,5 b. a tohoto výsledku dosáhla 64/829 Larysa, po 2691 Streimur, z matky 65/93 Lejdy, 64/913 Meggy, po 1155 Vespan, z matky 64/618 Moneta, a 64/1 Polly, po 1334 Direkt, z matky 64/846 Princezna.

Z plemenných hřebců byli předvedeni 2065 Nikon, 1445 Streit a 1705 Šumík.

Z celkového počtu 31 předvedených klisen a hříbat bylo pouze jedno hříbě hodnoceno na úrovni 7,5 b., všechna ostatní hříbata měla vyšší hodnocení. U vyšších věkových kategorií byly pouze dvě klisny hodnoceny na úrovni 7,7 b., ostatní klisny měly vyšší bodové hodnocení.

Z hlediska zajištění krmivové základny komise konstatovala, že Ekofarma Lomnice má zajištěn dostatek objemného krmiva na celý rok 2025 a předpokládá prodej přebytku méně kvalitního sena. Seno využívané pro krmení koní je ve výborné kvalitě, hodnocené jako seno I. jakosti. Výživný stav koní je na výborné úrovni, průměrný výživný stav stáda se pohybuje kolem 3–3,5 BCS, z pětibodové stupnice. U čtyř klisen se projevilo i vyšší BCS přibližující se hodnotě 4.

K bodu 16 písemného materiálu, který se týká úrovně odchovu, konstatuje komise, že výměra pastvin využitelných pro hříbata byla zvýšena o 5 ha na současných 30 ha pastvin. Kvalita pastevního porostu je na výborné úrovni, převažují výběžkaté trávy a podíl jetelelovin v pastevním porostu nepřesahuje 20 %. Tělesná kondice letošních hříbat je průměrná a jejich BCS je na úrovni 2–2,5. V průběhu pastvy v důsledku letošních častých změn počasí se zvýšila variabilita kondičního stavu hříbat.

K bodu 18 komise konstatuje, že ve stádě nejsou patrný projevy onemocnění respiračního aparátu ani akutní projevy laminitis. Komise doporučuje zvýšit frekvenci a pravidelnost korektury kopyt a zvýšit individuální péči o jednotlivé klisny jako prevenci zhoršení pravidelnosti postoje končetin.

Překážkové dostihy

Dostihům se věnoval téměř dvacet let a získal mnohá přední umístění v rámcových dostizích a také ve Velké pardubické. Jezdil kladrubské koně chlumeckého původu Norku a Novelu, dále Salda, Vitamina, Avaru, Šanci, Javora, Olina, Vestce, Daňka, Bahiru a mnohé další.

Na počátku 80. let kraloval Velké pardubické Pavel Liebich se Sagerem, zvítězili třikrát, a to v letech 1981–1983. Když se Sagar zranil v kvalifikačním dostihu, snažil se ho zastupovat polokrevník Festival (Blatec xx – Fantasie po Diadém xx z F XVIII) s Petrem Vozábem. V roce 1984 se jim to sice nepodařilo, ale o rok později si již slavné vítězství

Petr Vozáb (vpravo) s Jaroslavem Kalousem při pohřbu pana prezidenta Václava Havla v roce 2011

nenechali uniknout. Radost to byla obrovská, protože se jim podařilo úspěšně hájit barvy hřebčína, a ještě na koni, který se v Kladrubech narodil. Krátce nato se Petr oženil se slečnou Jolanou a měli dva hochy, Petříka a Honzika.

Dostihová stáj v Kolesách byla zrušena počátkem 90. let 20. století. Z dostihových koní přesedlal Petr Vozáb na kozlík a začal se věnovat záprěžím.

Soutěže spřežení

V roce 1992 přešel Petr Vozáb z koleských stájí do Kladrub k výcviku. Věnoval se nejen přípravě mladých koní na zkoušky výkonnosti, ale také začal intenzivněji záprahat. Aby zlepšil své dovednosti, byl na jaře roku 1993 poslán do Německa k Michaelu Quinklerovi. Společně s Jiřím Škodným se učili u mistra opatrť, jak správně záprahat a jezdit podle Beno von Achenbacha. Pan Quinkler jim navíc umožnil zúčastnit se několika závodů v Německu.

Po návratu byl patrný výrazný posun kupředu a Petr začal soutěžit v soutěžích čtyřspřeží. Sestavil si čtyřku, jejíž základ tvořili Sacramoso Eroica XLIII, Generale Aversa XLIX, Favory Rava XXI a Sacramoso Clarisa III. Jeho nejoblíbenějším koněm byl Sacramoso Eroica XLIII přezdívaný Majda. Absolvoval s ním dojemné rozloučení na závěr jeho sportovní kariéry a dojel za ním na kliniku do Heřmanova Městce, když hřebec odcházel na věčné pastviny.

Petr se zúčastňoval řady soutěží spřežení a na Mistrovství ČR v soutěžích čtyřspřeží získal celkem devět zlatých a tři stříbrné medaile. Kromě toho se zúčastnil několika mistrovství světa, poprvé v jednospřeží se Sacramoso Energica L v rakouském Ebbsu, ve čtyřspřeží v roce 2000 ve Wolfsburgu, v roce 2004 v maďarském Kecskemétu, v roce 2006 bylo MS součástí světových jezdeckých her v Cáchách a v roce 2008 se MS uskutečnilo v holandském Beesdu, kam přišlo na maraton 70 000 diváků.

Jezdecké dny

Od počátku nástupu do kladrubského hřebčína se Petr zúčastňoval všech aktivit souvisejících s jezdeckými dny. Soutěžil v loveckých jízdách, dělal čikoše a doprovázel stádo, účastnil se čtverylky, a hlavně jezdil odvážně uherskou poštou s pěti koňmi. Nikdy se nebál a pokud náhodou trošku, nedával to znát. Odvaha mu nikdy nechyběla.

A nechyběl mu ani šestý smysl pro koně. Většinou velice dobře rozpoznal, který kůň je dobrý, který vynikající a kterého je zbytečné trénovat. Koně i lidé k němu chovali respekt.

Dar porozumění koním od Pána Boha, trénink a pozorování ostatních jezdců či závodníků mu umožnili nejen stát se svého času hvězdou při jezdeckých dnech, závodech či na výstavách, ale nakonec ho dovedly i k českému rekordu.

Rodina

Petr bydlí s rodinou nejdříve v Kolesách, později se přestěhovali do Kladrub. Ještě, než chlapci dorostli, došlo k rozvodu rodičů. Petr si vzal Petříka a Honzika do vlastní péče a staral se o ně. Dokonce jim i sám velmi dobře vařil, pekl a zastal mnoho domácích úkolů. Svě syny vodil s sebou na závody, nikoliv však jako diváky, ale jako důležité spolujezdce. Se závodní čtyřkou nemůžete na kočáře sedět sám, musíte mít dva groomy. Jeho synové se tak stali i ošetřovateli koní, důležitými navigátory v maratону a odvážnými přísedícími. Není nad to spolehnout se na vlastní rodinu. Ne vždy bylo snadné i v NH sehnat spolehlivé spolujezdce na trénink a na závody.

Dvaadvacetispřeží

Běžně záprahal Petr Vozáb čtyřku, při slavnostních příležitostech vícespřeží – šestkou počínaje a dvaadvacetispřežím konče. Od roku 1992 do roku 2003 se ve hřebčíně nekonalý jezdecké dny. Obnoveny

byly v roce 2004 a tehdy Petr zapřáhl šestnáctispřeží. V roce 2006 vyjela ze selmické brány dvacítk a o dva roky později přidal ještě jeden pár. V zápřeží tak bylo 19 plemeníků a tři valaši, protože další hřebce již hřebčín neměl. Tento rekord byl zapsán do České knihy rekordů v Pelhřimově. Přestože jsou ve světě k vidění občas i větší zápřeže, většinou jsou v nich zapřaženy klisny s valachy, a to je jistě jiná kategorie. Kladruby, pokud to množství koní dovolí, zapřahají hlavně hřebce.

Pozice

Z hlediska pracovních pozic si Petr prošel vším od píky, jak to má správně být. Začínal jako dostihový jezdec, později jezdec u výcviku, vedoucí výcviku a správce hřebčína. Na krátkou dobu byl i zástupcem ředitele a od konce roku 2009 také náměstkem.

Kromě těchto pracovních pozic byl špičkovým dostihovým jezdcem, vynikajícím jezdcem soutěží spřežení a reprezentantem České republiky v soutěžích spřežení. Měl dar dobře trénovat, takže byl i trenérem a později stavitelem parkurů a trati pro soutěže spřežení. Věděl, co koním vyhovuje, co je pro ně obtížné a jeho parkury a tratě byly vždy kvalitně a zajímavě postavené dle potřeby akce – náročné pro klasické soutěže a atraktivní pro diváky třeba při halových závodech. S těmi se začalo právě díky Petrovi po návratu z Equitany 2005. V březnu roku 2006 jsme uspořádali první halové závody ve Slatiňanech tak, aby na ně navazovala již klasická soutěžní sezona.

Výstavy

Petr Vozáb byl velkou hvězdou mnoha našich i světových výstav koní. Nejvíce se mu dařilo na největší evropské výstavě koní Equitana v Essenu. Té se zúčastnil několikrát, a dokonce vystupoval i ve večerním programu Hop Top Show, což se do té doby nikomu z Čech nepodařilo (většina vždy vystupovala v denních programech). Díky tomu následovaly pozvánky do Holandska, Rakouska, Švýcarska, Německa a dalších zemí. Nikde se Petr neztratil a udivoval přihlížející odvahou a pěkným vedením koní, což ocenil i velký znalec koní hrabě Günzel von der Schulenburg z Wolfsburgu a jeho fotografie z kalendáře si nechal na zdi po celý rok, aby se těšil pohledem na správně vedené čtyřspřeží. Za hvězdu byl nejen v Essenu, ale také ve Friedrichshafenu, Hamburku, Lipici, Zwolle, Salcburku a na mnoha dalších místech.

V Kladrubech ho potěšilo, že mohl vézt dostihového jezdce a nejslavnějšího spisovatele detektivek Dicka Francise z Velké Británie, šéfkou výstavy Equitana z Essenu Tinu Uetz, kdysi též našeho prvního ombudsmana JUDr. Otakara Motejla, ministra zahraničí Karla Schwarzenberga a část z jeho doprovodu stovky diplomatů z 52 zemí světa, ministry zemědělství a kultury, hejtmany a mnoho dalších.

Ohlédnutí

Většina z nás se v životě občas dopustí chyb, ať už drobných či větších. Důležité však je vyvážit je něčím jiným. A to Petr dokázal skvěle. Jeho celoživotní láska a porozumění koním a schopnost získat respekt a uznání byly obdivuhodné. Neměl potřebu zbytečně mluvit – vše uměl ukázat a předvést. Nebál se riskovat, byl statečný, vždy upřímný a občas pragmaticky taktizující. Jeho humor, nadhled a tvrdohlavost byly dobře známy, stejně jako jeho oddanost koním, správnému chovu, výcviku a předvedení. Pro koně i hřebčín byl nepostradatelnou osobností. Takoví lidé by neměli odcházet...

Ale jde do dobré společnosti, tam nahoře se setká nejenom se svými milovanými koňmi, především s Majdou, ale i s řadou osobností, které kdy potkal nebo vozil, včetně prince Philipa, Doni Pilar de Borbón či Dicka Francise, a také se svými přáteli Sambou, Otou, Jiřím, Františkem, Jaroslavem, Starčou...

Lenka Gotthardová

Petr Vozáb na mezinárodních závodech spřežení Rudolfův pohár v Kladrubech n. L.

MECHANIKA POHYBU KONĚ

5. ZÍSKANÉ CHODY KONĚ

Úvodem k této části je třeba zdůraznit, že termín získané chody koně nevystihuje jednoznačně motorickou podstatu těchto pohybových projevů. Poměrně velká část chodů označovaných za získané je totiž pohybovou modifikací přirozené mechaniky. Přirozený pohybový stereotyp je proto kritériem při jejich posuzování.

K nim je možné připojit výjimečné přirozené pohybové projevy, které inspirovaly tvůrce akademické jezdecké doktríny k jejich zdokonalení využití ve výcviku a prezentaci. Některé z akademických figur se později staly součástí vrcholných úloh sportovního drezurního jezdeckví.

Jinou skupinu motoriky tvoří změny chodů, které vznikly z praktických potřeb nebo kvůli tradici. V těchto případech dominovala uživatelská potřeba nad přirozenou lokomocí. Výsledkem bylo přizpůsobení mechaniky koní požadavkům, v části případů doprovázené selekcí na změnu.

Spolehlivějším, nikoliv však jednoznačným kritériem členění těchto chodů, tudíž zůstává princip změny. Ten nám umožňuje odlišit zdokonalenou přirozenou motoriku koně od motoriky diktované záměrným výcvikem nerespektujícím přirozený pohybový mechanický princip. Tento druh pohybů označujeme termínem nepřirozené chody.

ZDOKONALENÉ CHODY KONĚ

Zdokonalené chody jsou systematickým jezdeckým výcvikem vypracované přirozené pohybové stereotypy. Patří k nim modifikace přirozených chodů požadované úlohami drezurního jezdeckví (shromážděný krok, shromážděný klus, shromážděný cval, překroky v kroku i klusu, přeskoky) a cviky akademické drezurní školy. Shromážděné chody jsou přizpůsobenou podobou základních chodů. Požadavky jejich provedení definují pravidla drezurního jezdeckví.

Cviky akademického jezdeckví jsou nejvyšším stupněm jezdecké dovednosti. Část z nich je součástí sportovních drezurních úloh nejvyšší úrovně. Zbývající jsou prezentovány nejvýznamnějšími jezdeckými školami École nationale d'équitation – Cadre noir v Saumuru (Francie), Escola Portuguesa de Arte Equestre v Lisabonu (Portugalsko), Real Escuela Andaluza del Arte Ecuestre v Jerez de la Frontera (Španělsko) a Spanische Hofreitschule ve Vídni (Rakousko).

Speciální cviky akademického jezdeckví označované jako figury se dělí na figury na zemi a figury nad zemí (skoky). Figury na zemi jsou pasáž (pasage), piaf (piaffe), pirueta (pihouette) a přeskoky se stanoveným počtem cvalových skoků. Přechodem mezi figurami na zemi a skoky je levada (levade). Ke skokům akademické školy patří mézair, croupada, courbetta, ballotada a capriola.

FIGURY (CVIKY) NA ZEMI

PASÁŽ

Pasáž je spontánním výjimečně předváděným přirozeným pohybem koně s pravidelným klusovým nohosledem a prodlouženým okamžikem vznosu. Při pohybu ve volnosti je zpravidla projevem nadbytku energie, temperamentu nebo vzrušení koně. Pravidelné klusové střídání diagonálních dvojic končetin doprovází prodloužený interval vznosu mezi jejich odrazy a došlapy. Elegance pohybu motivovala tvůrce akademického jezdeckví k úspěšnému pokusu využít tento pohybový projev ve výcviku. Po zdokonalení výcviku se tento pohyb stal jedním ze základů klasické jezdecké školy. Prodlouženější intervaly vznosu a kmihuplnější akce jsou důkazem míry shromáždění drezurního koně. Z tohoto důvodu se pasáž stala součástí sportovních drezurních úloh nejvyšší výkonnostní úrovně.

PIAF

Je označována za pasáž na místě. V rámci akademické školy je přípravou na provedení dalších akademických figur. Vystupňovaný požadavek shromáždění koně při jeho prezentaci byl důvodem zařadit ho do výkonnostně nejobtížnějších sportovních drezurních úloh. V akademickém pojetí drezury předchází piaf, z důvodu vysoké míry shromáždění koně, prezentaci přechodných figur (levada, pesada) a figur nad zemí.

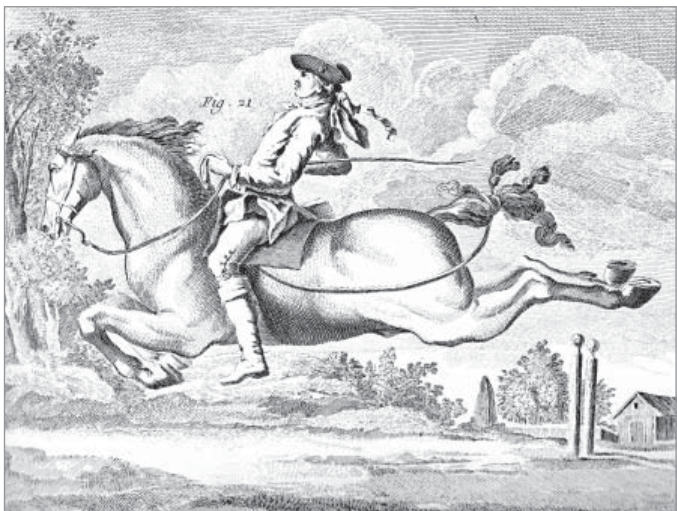
PIRUETA

Je otočení koně ve cvalu kolem zádi o 360°. Je složena ze čtyř úplných cvalových skoků, z nichž při ideálním provedení vyplní každý jednu čtvrtinu kruhu a zachová všechny fáze cvalového nohosledu. Pánevní končetiny přitom nezůstávají na místě, nýbrž opisují minimalizovaný kruh uvnitř prováděné piruety. Kůň cválá pomalým čtyřúderovým cvaem v důsledku vynuceného rozložení vnější diagonály, s pravidelnou kadencí a dostatečným kmihem.

PŘESKOK

Přeskok je spontánní změnou nohosledu přirozeného pohybu koně ve cvalu při změně orientace oblouku dráhy. Kůň při něm mění pánevní končetinu vnější diagonály nohosledu tak, aby došla před následujícím skokem první. Následující cvalový skok tak zahajuje odrazem opačná pánevní končetina než předcházející. Zbývající končetiny pak doplní nohsled vnější diagonálou a ukončí nový skok výkrokem vedoucí hrudní končetiny.

Ve sportovním jezdeckví je tato změna cvikem. Ve skokových soutěžích a v terénu vynucují jezdci letný přeskok pobídkou při změnách orientace oblouku. V drezurních soutěžích středního a vyšších

Nejobtížnější ze skoků akademického jezdeckví capriola

Skok označovaný ballotada

stupňů obtížnosti je naopak provedení přeskoků ve stanoveném prostoru kolbiště povinnou součástí úlohy. Nároky na jeho provedení určují požadavky úlohy. Nejobtížnější požadují přeskoky se stanoveným počtem skoků a přeskok každý skok (changement). Požadavkem provedení je zachování kmihu, rytmu a plynulosti pohybu včetně dodržení stanoveného počtu přeskoků.

LEVADA

Je předělem mezi pozemními a nadzemními figurami. Její přirozený výskyt v pohybu koně patří k výjimečným úkazům. Při akademické prezentaci předchází jejímu provedení shromáždění koně v piaf. Pánevní končetiny podsouvá piafující kůň ke středu těla natolik, aby na jejich maximálně sevřené hleznové klouby přenesl převážnou část váhy těla. Potom následuje silový zdvih trupu k ramenu úhlu 45° svíraného s rovinou a přitažení pokrčených hrudních končetin k hrudníku. Nejschopnější koně vydrží v levadě nehnuté několik vteřin. Po dopadu hrudních končetin na zemi pokračuje piaf. Levadou začíná většina skoků akademické jezdecké školy. Levada dosahující úhlu zvednutí 45° má označení **pesada**. Opakovaná levada po krátkém dotyku země hrudními končetinami a novém podsazení zádi směrem vpřed se jmenuje **mézair** (mezér).

FIGURY NAD ZEMÍ – SKOKY

Jsou zdokonalenou podobou přirozených obraných aktivit koní.

CROUPADA (KRUPÁDA) A COURBETTA (KURBETA)

Je skokem sestávajícím z částí:

- přechodu z piaf do levady,
- výskoku na pánevních končetinách v levadě a jejich pokrčení,
- doskoku na pánevní končetiny,
- dopadu na hrudní končetiny.

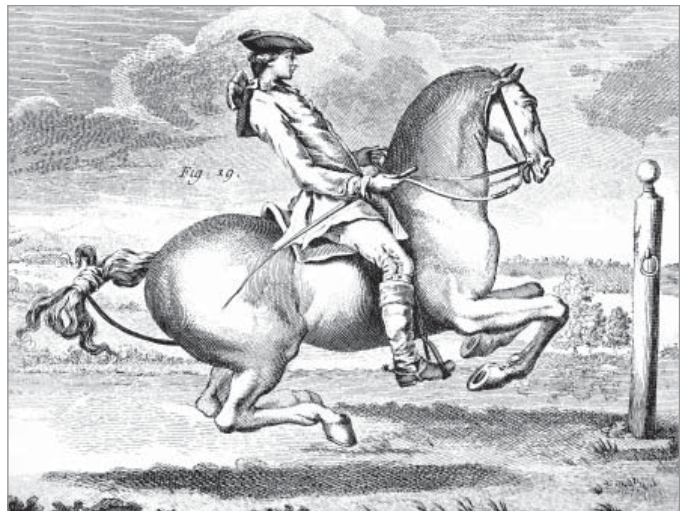
Opakovanou dopřednou krupádou je **courbetta**.

BALLOTADA

Je téměř totožná s croupadou, od které se liší pootočením kopyt pánevních končetin při výskoku tak, aby na kopytech bylo vidět podkovy. Držení pánevních končetin je přípravou k okamžitému vykopnutí. Hřbet koně se při ballotadě přibližuje horizontále. Výkon skoku je přípravou pro nejobtížnější ze skoků, capriolu.

CAPRIOLA

Je nejobtížnější cvikem akademického jezdeckví. Začíná mohutným odrazem pánevních končetin podobně jako při ballotadě a jejich prudkým vykopnutím krátce před kulminací hřbetu koně na horizontále. Skok je výsledkem vysokého stupně shromáždění a mimořádné flexe a extenze hleznových a kyčelních kloubů. Tím je důkazem účinné střídavé kumulace a uvolnění síly koně v momentu vykopnutí. Rozhodujícím okamžikem caprioly je vykopnutí pánevních končetin před kulminací hřbetu v horizontální rovině zabraňující dopadu koně

Skok označovaný croupada

nejdříve na hrudní končetiny při výkonu skoku. Výjimečným výkonem je vícenásobné opakování caprioly v sérii. Nároky na dokonalou souhru, kumulaci a uvolnění síly je capriola nejobtížnějším skokem akademického jezdeckví. Pozoruhodné je, že se ve spontánním přirozeném pohybu vyskytuje častěji než většina spontánních předchůdců akademických skoků, zejména ve spojitosti s obranou, útokem, psychikou a kondicí.

6. NEPŘIROZENÉ CHODY

Nepřirozené chody jsou umělou lokomocí, v níž převládá záměr přizpůsobit přirozený pohybový stereotyp potřebě. Výcvikem, v některých případech doprovázeným selekcí, je koním vnucován uživateli preferovaný model nerespektující přirozený mechanický pohybový princip. Za nepřirozené jsou považovány všechny deriváty mimochodu preferované zejména chovateli honáckých plemen. Laterární pace, paso, rack, rewaal, walk, slow gaits a diagonální fox trot, marcha batida. K záměrně nacvičovaným nepřirozeným pohybům patří rovněž španělský krok.

ŠPANĚLSKÝ KROK

Španělský krok (pas espagnol) je tradičním cvikem španělské výcvikové školy doma vaqueros. Cílem výcviku je připravit koně k jezdeckému druhu byčích zápasů **rejoneo**. Výcvik začíná tuširováním hrudní končetiny v pilárech s požadavkem jejího zdvihu bez pokrčení v karpu téměř vodorovně. Cvik má v rejoneo funkci pozdravu. Po jeho zvládnutí pokračuje výcvik v kroku se stejným požadavkem zdvihů hrudních končetin a zachování krokového nohosledu.

Úspěšné provedení španělského kroku vyžaduje výrazné podsazení pánevních končetin. Extrémní zdvihy hrudních končetin při něm omezují motoriku pánevních. Výsledkem omezení je ztráta kmihu – zpomalení kroku. To neodpovídá požadavkům klasického drezurního jezdeckví. Ve španělském pojetí se jedná o zachování tradice. Podobný přístup k tomuto pohybu mají cirkusovní drezurní cvičitelé. Z jejich pohledu je španělský krok atraktivním pohybovým projevem zvyšujícím obdiv publika.

Nácvikem nepřirozených chodů proslul původně anglický drezurista James Fillis (1834–1913). Byl žákem F. Carona a autorem Principe de dressage (1893). Využíval mimořádného drezérského talentu k nácviku bizarních pohybových projevů koní, které vyvrcholily jeho rozchodem s vývojem akademické jezdecké doktríny. Tyto umělé chody (cval o třech nohách, pirueta o třech nohách, cval nazad) se za jeho působení ve Francii staly udivující cirkusovou atrakcí. Obtíž spojené s jejich nácvikem omezily zájem následovníků pokračovat v metodách jeho výcviku a ukončily jeho působení ve Francii. J. Fillis přesídlil do Petrohradu. Tam řídil výcvik prestižní carské jezdecké školy. Vývoj sportovního drezurního jezdeckví významněji neovlivnil. Přesto byl vliv jeho výuky rozpoznatelný v projevu části reprezentantů sovětského drezurního sportovního jezdeckví.

doc. Ing. Drahoslav Misař, CSC.

Foto: archiv autora

Vrcholná levada se zdvihem trupu blízkým 45° označovaná pesada

VOZATAJSKÉ PARKURY POD HLAVIČKOU NPS

Koňská spřežení se hrála v historii lidstva významnou úlohu. Koně zapřažení do různých typů povozů sloužili k přepravě osob a nákladů na velké vzdálenosti, byli využíváni v bitevních vřavách. Umění řídit koňské spřežení bylo vždy velmi ceněnou dovedností. Ačkoliv se v současné době v moderním světě koňské povozy již k těmto účelům nepoužívají, zapřahání koní jako takové neztratilo nic na svém původu. Se spřeženími se dnes setkáváme hlavně na výstavách a při sportovních soutěžích.

Do své šesté sezony letos vstoupila také seriálová soutěž **NPS Cavalletto vozatajský šampionát**, která po celou dobu probíhá s podporou generálního partnera Jezdeckých potřeb Cavalletto. Jedná se o jednu z nejstarších seriálových soutěží Národní pony společnosti, v níž jednotlivá spřežení v průběhu sezony sbírají cenné body do celoročního hodnocení v různých typech vozatajských parkurů. Na soutěžící čekají jak klasické vozatajské parkury postavené pouze z kuželů, tak i vozatajské parkury, do nichž jsou začleněny terénní překážky. Zapřahat pod hlavičkou Národní pony společnosti mohou opravdu všichni bez rozdílu věku. Samostatně hodnocenou kategorií zde tvoří malí vozatajové do 12 let soutěžící na parkuru s 8 až 12 překážkami bez kombinací. Ostatní vozatajové jsou rozdělení podle toho, zda mají v kočáře zapřaženého pouze jednoho koně, nebo koně dva či více. Jejich kurzy již obsahují více překážek než kurzy pro děti a také různé typy kombinací, které prověří jejich dovednosti po technické stránce. Atraktivní kurzy vozatajských parkurů po celou dobu připravuje pan Jan Jelínek, který s NPS spolupracuje od jejího vzniku, a kromě role stavitele působí také jako rozhodčí.

V JK Semice se letos uskutečnilo druhé kolo této seriálové soutěže. V kategorii dětí do 12 let zvítězil devítiletý **Dominik Lukeš** zapřahající shetlandského valacha Victora of Very (JK Valdar) před Theou Hrabčíkovou, která soutěžila rovněž se shetlandským valachem českého chovu Berberisem of Kadov (Stáj SIDA). Třetí příčku obsadil starší bratr Dominika, Kristián Lukeš, také s Victorem of Very. V kategorii dospělých, do které se v letošní sezoně zapojilo 22 spřežení, si další cenné body za vítězství připsala **Sára Zelená** se shetlandskou klisnou holandského chovu Heather v. Stal Wainum Wisholt (Stáj Otmíče). Tu v těsném závěsu následovala

druhá umístění Ivana Hrabčíková s Berberisem of Kadov a trojici nejúspěšnějších doplnila Zuzana Jourová s WMP valachem Marah Sammy (Stáj Petr Joura Stop Cars). Nejlepší parkur v kategorii dvoj-spřeží jsme mohli vidět v podání zástupců stáje Horušice – **Martiny Váňové** s Homerem a Vočkem. Vynikajícím výkonem se na druhé místo posunul Pavel Bejček se shetlandskými poníky Gola a Phar Lap Domino (Asined-B). Třetí místo obsadila Šárka Kolářová se svými

VP – Dominik Lukeš – Victor of Very

VP – Ivana Hrabčíková – Berberis of Kadov

VP – Jaroslava Melichová – Pancho a Portos z Malého údolí

VP – Martina Váňová – Homer a Voček

VP – Pavel Bejček – Gola, Phar Lap Domino

klisnami Lucka a Jiskra (JK Dobrošov). Pan Jan Jelínek do vozatajského parkuru zakomponoval také zajímavé přírodní překážky, které místní areál nabízí, jako jsou například průjezdy vodou nebo val, a soutěžící si tento krásný vozatajský parkur opravdu užili. Pokud

VP – Sára Zelená – Heather v. Stal Wainum Wisholt

VP – Šárka Kolářová – Lucka a Jiskra

byste i vy měli chuť si vozatajské parkury pod hlavičkou NPS vyzkoušet, rádi vás přivítáme.

Iveta Lewingerová a Rafífa Hamoudová
Foto: Viktor Král

VP – Thea Hrabčíková – Berberis of Kadov

VP – Zuzana Jourová – Marah Sammy

ZIMNÍ SEMINÁŘE PRO CHOVATELE HAFLINGŮ

Český svaz chovatelů haflingů letos uspořádal dva semináře na téma Příprava koní na svod a zkoušky výkonnosti. První seminář se konal 17. února na Moravě, ve stáji rodiny Volkových v Loděnici, a druhý 16. března ve stájích společnosti IMOBA, a. s., na Čapím hnízdě u středočeských Olbramovic. Hlavním cílem seminářů bylo poskytnout chovatelům a majitelům haflingů, a to zejména těm, kteří v dohledné době plánují účast na svodu, výstavě nebo jiné chovatelské akci, odpovědi na nejčastější dotazy týkající se požadavků na koně, předváděče a jezdce na akcích našeho svazu.

Moravského semináře se zúčastnilo celkem 22 účastníků, a to jak členů svazu, tak i chovatelů, kteří zatím členy nejsou a přišli si udělat rámcovou představu o činnostech svazu. Úvodní přednášku vedly členky Rady plemenné knihy Radka Volková a Veronika Jeníková. Po zahájení semináře, jehož teoretická část probíhala v kulturním domě obce Loděnice, se účastníci přesunuli do stájí. Zde bylo účastníkům semináře předvedeno Františkem Volkem celkem sedm klisen plemene hafling různého stáří a stupně vývoje. Následně byla na jedné z klisen předvedena praktická ukázka průběhu svodu včetně měření a předvádění na rovné linii a na předváděcím trojúhelníku. Po návratu do sálu a po krátké pauze na občerstvení byly odprezentovány důležité informace týkající se chovu koní tohoto plemene, fungování svazu či akcí plánovaných na rok 2024. Závěrečná část semináře byla věnována volné diskuzi, kde se organizátoři snažili odpovídat na veškeré dotazy chovatelů.

Obdobný seminář v Olbramovicích přivítal celkem čtrnáct posluchačů a přednášku zajišťovaly Veronika Sixtová a Martina Studničková, které se postaraly o teoretickou část semináře. Praktickou ukázkou svodu a zkoušek výkonnosti připravil Ladislav Kmoníček. Na obou seminářích byl při praktických ukázkách předvádění kladen důraz také na nejčastější chyby, kterých se majitelé haflingů při přípravě

a předvádění svých koní dopouštějí, a které mohou jejich koním bohužel uškodit.

Věříme, že účastníci obou seminářů odjížděli domů spokojeni, plni nových informací a znalostí, které snad zúročí ve své další chovatelské činnosti a při účasti se svými koňmi na svodech, zkouškách výkonnosti či výstavách.

Radka Volková a Ladislav Kmoníček

MORAVSKÝ ŠAMPIONÁT SHETLANDSKÝCH PONY A WELSH PONY & COB

V areálu JK Baníku Ostrava proběhl 8. června Moravský šampionát shetlandských pony a welsh pony & cob, kterou posuzovali pan Les Shaw, Deoniaeth Stud z Anglie (velšská plemena) a slečna Karolína Marková, hřebčín Markes (shetland pony).

Výstava velšských plemen byla tzv. výstava „Overseas Medals“ – vítězové hlavních šampionátů získali medaile z The Welsh Pony And Cob Society (WPCS). Tato medaile je pro každého chovatele prestižním ohodnocením. Pro pořadatele takovéto výstavy je nutné splnit určité podmínky, jednou z hlavních je kvalifikovaný posuzovatel, který splňuje všechny náležitosti pro posuzování výstavy.

Sjelo se na 75 zvířat, a kromě shetlandských a velšských pony mohli diváci vidět také plemena fellský pony a connemara pony. Výstava měla i zahraniční účastníky z Polska a Slovenska.

V rámci akce proběhlo i II. kolo Moravského Show Pony šampionátu ve speciálních výstavních třídách, které čítalo na sto startů. Den byl slunečný a náročný, ale velice vydařený. Celou akci pořádal Moravský Pony Club, z. s., za podpory Českého svazu chovatelů velšských koní, z. s., Svazu chovatelů koní Moravy a Slezska, z. s., Svazu chovatelů shetlandského ponyho, z. s., a v neposlední řadě partnerů akce AGROLEX, s. r. o., (výživa a krmení pro zvířata) a Jezdeckých potřeb Proskovice.

A jak vše dopadlo?

Nejlépe hodnoceným shetlandem v typu mini a šampionem se stal plemenný hřebec Alpinhorse Leslie (Locksley Permoník x Alpinhorse April) chovatelky MVDr. Petry Březinové a majitelky Denisy Ondráčkové, stáj Dennis, Hradec Králové. Jako vícešampionka byla oceněna klisna Brygarth Marie (Brygarth Wallace x Brygarth Sugar) chovatele Michaela Laurensona, Anglie a majitelky Denisy Ondráčkové, stáj Dennis, Hradec Králové.

Šampionem kategorie shetland v typu standard byla tříletá klisna českého chovu Imoly (Indigo Hv. Wechterholt x Belinda v. d. Maashoeve) chovatele i majitele Mariána Kalety. Vícešampionem se stal plemenný hřebec Tormax Drago (Tornado V. D. Koerberg x Aaltje V. Stal V. Poolland) chovatelky Šárky Souškové, hřebčín Drago a majitelky paní Veroniky Novákové, SK Blind Guardians – stáj Leskovec, z. s.

Jako celkový šampion shetlandské kategorie byla vybrána klisna Imoly pana Kalety a vícešampionem se stal plemenný hřebec Tormax Drago paní Novákové.

Velšská plemena byla krásně obsazená. Nejvíce nejen posuzovatele zaujala kolekce velšských pony, kde se v kategorii hříbata pod matkou utkala celkem čtyři hříbata a v kategorii klisen čtyřletých a starších se ukázalo sedm klisen. Nejlepším hříbtem byl hřebeček Gavain Star (Karlen Geronimo x Marah Iris) chovatele i majitele SDO Brontosauři, druhým nejlepším hříbtem se stal hřebeček Jack Smart (T Hogeland's Oscar x Kennbery Jessi Jazz) chovatelky i majitelky Ivany Filové. V rámci výstavy byla udělena speciální cena Moravského Pony Clubu, který vždy ocení některého z chovatelů za jeho přínos v oblasti chovu a výstavnictví. Tato cena byla udělena panu Jiřímu Kohoutovi (SDO Brontosauři) za aktivní účast na výstavách a chov velšských pony na Moravě. Na výstavě bylo předvedeno deset velšských pony, z toho šest vlastního chovu ve dvou generacích.

A takto dopadl medailový šampionát:

Nejlépe hodnoceným hříbtem pod matkou se stal hřebeček Oreon Easter (Pretoria Eclipsed Sun x Geler Elin) chovatele i majitele Ondřeje Bláhy, Oreon Stud, druhým nejlépe hodnoceným hříbtem byl hřebeček velšského ponyho Jack Smart (T Hogeland's Oscar x Kennbery Jessi Jazz) chovatelky i majitelky Ivany Filové.

V šampionátu mladých koní (jednoletí a dvouletí) zvítězila dvouletá klisna WMP Trawel Abigail (Trawel Legolas x Trawel April) chovatele i majitele Pavla Blažka z hřebčína Trawel, vícešampionkou se stala dvouletá klisna Welsh Cob Black Rose (Horeb Billy Boy x Pretoria Rosaline) chovatelky i majitelky Ing. Pavly Kubátkové.

Posuzovatel Les Shaw při předávání ceny, chovatel pan Pavel Blažek, hřebčín Trawel, přijel až od Plzně

Jako šampion valachů byl oceněn dvouletý valach Gigi (Karlen Geronimo x Cholita) chovatele i majitele SDO Brontosauři, vícešampionem se stal tříletý valach Sycamore Root Gallandro (Taraco Galliano x Happy Brenda) chovatelky Pavly Malikové a majitelky Naděždy Honzákové.

Neméně atraktivní byl šampionát klisen tříletých a starších. Nejlepší klisnou se stala klisna welsh cob Petrus Honey Bunny (SK) (Vazan Cymro Du x Menai Miss Caroline) chovatelky i majitelky Ing. Natalie Petrusové, stáj Bombyx (SK), jako druhá nejlepší byla vybrána tříletá klisna welsh pony v typu cob Trawel Red Ruby (Gwenllan Madoc x Newgap Roses) chovatele i majitele pana Pavla Blažka, hřebčín Trawel.

V šampionátu hřebců zvítězil plemenný hřebec welsh pony v typu cob Dafren Telynor (Parvadean Recharge x Synod Rhapsody In Black) chovatele Dafren Stud, majitelky Michaely Pešíkové, hřebčín Mischel. Druhou příčku obsadil hřebec welsh mountain pony Kastanjehof Mr. Cool (Wrentnall Gold x Bwlchgywynt Caryl) chovatele Schilthuis-Teeuwen J., majitelky Anny van Vuuren a hřebčína Siana.

Celkovým šampionem výstavy se stala klisna welsh cob Petrus Honey Bunny (Vazan Cymro Du x Menai Miss Caroline) chovatelky i majitelky Ing. Natalie Petrusové, stáj Bombyx (SK) a celkovým vícešampionem hřebeček Oreon Easter (Pretoria Eclipsed Sun x Geler Elin) chovatele i majitele Ondřeje Bláhy, Oreon Stud.

Náš obdiv patřil všem vystavovatelům, kteří dorazili z velkých dálek. Někteří přijeli z více než 500 km vzdálených míst. Všem děkujeme za účast v tento opravdu slunečný den. Klobouk dolů hlavně před panem posuzovatelem Les Shaw z Anglie, který ve svém úctyhodném věku zvládl celý den posuzovat s úsměvem na tváři. Nemalé poděkování patří manželům Hudečkovým, kteří nás opět vřele přivítali a připravili pro nás ideální zázemí pro tuto výstavu.

Jsmo rádi, že se účastníkům i divákům akce líbila a těšíme se na další ročník v areálu JK Baníku Ostrava.

Rudolf Žimulák
Foto: Klára Brúnová

PŘEDVÝBĚR HŘEBCŮ DO PLEMENITBY MORAVSKÉHO TEPILOKREVNÍKA 2024

Začátkem června, přesněji 7. června 2024, proběhl v Lebedově předvýběr hřebců do plemenitby moravského teplokrevníka.

Přihlášení byli následující dva čtyřletí hřebci, oba v majetku Hřebčína Galatík:

Przedswit VIII MT-19/Jindřich G, tmavý hnědák, narozený 25. 4. 2020. Jeho původ je zdařilým křosem dvou przedswitovských linií, kdy otcem je příslušník tzv. hnědé linie založené Przedswitem VIII Pib, hřebec Przedswit VIII MT/PXXIV SK/1688 Pado a matkou klisna Przedswit V MT-4/Jasněnka G, po hřebci Przedswit V MT/1485 Hary, který náleží k ryze linii Przedswitů založené Przedswitem III-K.

Przedswit VIII MT-19/Jindřich G je charakterní, ušlechtilý, korektní hřebec s vyšším podílem plnokrevné krve. Disponuje výbornou mechanikou pohybu ve všech třech chodech a výrazným skokem.

vým potenciálem Jeho míry jsou: KVH 164, KVP 175, OH 187 a Ohol 20,5 cm, má 47,2 % PG, 34,5 % genů A 1/1 a 0,4 % genů plnokrevného Araba. Z matčiny strany je prochovaný v 5x5 generaci na legendu albertoveckého chovu, Przedswita X-Alb., který vyprodukoval celou generaci úspěšných skokanů až do stupně TT.

Przedswit XVIII MT-11/Sever G, hnědák narozený 28. 5. 2020. Je příslušníkem hnědé linie Przedswitů, a to jak ze strany otce, tak i matky. Jeho otcem je Przedswit XVIII MT/Przedswit II MT-1/2089 Pares a matkou klisna Przedswit VI MT-8/Sára G, po Przedswit VI MT/1486 Przedswit XVII-46/Aramis. Nechybí zde ale ani krev Przedswita III-K, a to prostřednictvím Paresovy matky 55/270 Niny, jejímž otcem je Przedswit I MT/2420 Przedswit miroslavský.

Przedswit XVIII MT-11/Sever G je dostatečně mohutný hřebec s dobrou horní linií, hrubší hlavou charakteristickou pro hnědou linii Przedswitů a korektního fundamentu. Jeho míry jsou: KVH 161, KVP 171, OH 184 a Ohol 20,5 cm. Vzhledem k tomu, že hřebec disponuje 83,5 % PG a pouze 2,6 % A 1/1 a 0,3 % plnokrevného Araba, dá se předpokládat, že tyto míry nejsou konečné. Stejně jako předchozí hřebec předvedl velmi dobrou mechaniku pohybu, ve skokovém projevu ale nebyl tak dobrý. I u tohoto hřebce se projevil výborný charakter. Sever G je prochovaný na vynikajícího motéžického skokana Przedswita XVII MT-Mot/Arese ve 3x3 generaci.

Oba hřebci byli předvybráni do chovu moravského teplokrevníka. Závěrem bychom chtěli všechny příznivce srdečně pozvat na výstavu pořádanou ke dvacátému výročí uznání plemene moravský teplokrevník, která probíhá od 19. září až do 1. prosince 2024 v Muzeu Kroměřížska.

Marie Urbanová
Foto: Mgr. Božena Soušková

KŘTINY HUCULSKÝCH HŘÍBAT NA JANOVĚ HOŘE

V sobotu 25. května 2024 proběhly na Farmě HUCUL na krkonošské Janově Hoře křtiny letos narozených huculských hříbat. Měli jsme tu čest pokřtít hřebečky klisen Riny a Gemmy, kteří díky anketě mezi našimi členy a příznivci dostali krásná jména Meandr (Botiče) a Monzun. Jelikož působíme ve Středisku environmentální výchovy Toulcův dvůr, jména hříbatek jsou úzce spjata s tématem přírody.

Poprvé v historii janovického chovu bylo předvedeno 14 huculských klisen se svými potomky, což byl opravdu nádherný zážitek nejen pro chovatele.

Bohatý program byl zahájen předvedením Gurgula Irbise, jednoho z nejmladších plemenných hřebců odchovaných Farmou HUCUL, jehož potomky budeme moci vidět v příštím roce. Ocenili jsme charakter, exteriér a chody tohoto čtyřletého krasavce. Navzdory rušné atmosféře zachovával klid a současně projevoval respekt ke svému vodiči.

Na křest hříbatek jsou pravidelně zváni vybraní kmoťři, kteří mají ke krkonošské farmě a huculským koním velmi úzký vztah. Nechyběla mezi nimi ani zástupkyně Českého rozhlasu Hradec Králové Eliška Pilařová, zástupci Správy Krkonošského národního parku, redakce časopisu Krkonoše/Jizerské hory a zástupce Stráže přírody. Role kmoťřů se rovněž ujali mladí lidé, kteří na Farmě HUCUL takřikajíc vyrostli a z jezdeckého a chovatelského hlediska zde byli vychováni.

Sdružení SRAZ reprezentovala předsedkyně Ing. Marie Dvořáčková společně s Jaroslavou Krpálkovou a tým lektorek jezdecké školy – Markéta Crowley, Zuzana Petržílková a Tereza Zahradníčková.

Huculské klisny měly hřívy protkané lučními květy a stuhami v barvách odpovídajících mašličkám na ocase jejich hříbat. Tento detail měl praktický důvod – hříbátka narozená na začátku jara jsou již samostatnější, a tak některá z nich předváděla publiku svou rychlost, svých maminek se nedržela a bez mašliček by tak snadno mohlo dojít k jejich záměně.

Samotným křtem však krásné odpoledne zdaleka nekončilo a my mohli obdivovat jezdecké výkony děvčat z kroužku Ing. Alžběty Karbusické a jejich sešranost s huculskými valášky a klisnami, které představení hravě zvládly i přes skotačení svých hříbatek.

Vyvrcholením celé akce bylo přehánění stáda chovných klisen s hříbaty.

Farma HUCUL na Janově Hoře ve Vítkovicích v Krkonoších je firma patřící rodině Karbusických a nachází se zde největší chov huculských

koní v České republice. Koně zde žijí po celý rok na vysokohorských pastvinách, čímž se s maximálním způsobem přibližují původnímu prostředí a životním podmínkám tohoto plemene. „Janovický hucul“ je dnes opravdu pojem. Díky jeho všestrannosti se s ním můžete setkat na krkonošských hřebenech v doprovodu Stráže přírody KRNP, na terénních vyjíždkách s dětmi i dospělými, v jezdeckých školách a v zájmových chovech. Díky naší dlouhodobé spolupráci se s nimi setkáváte i u nás, ve Sdružení SRAZ, kde mají kromě jiného nezastupitelné místo v hiporehabilitačních a vzdělávacích programech. Jsou rovněž vzácnou součástí expozice původních českých plemen hospodářských zvířat na výukové a socioterapeutické farmě v Toulcově dvoře.

Za Sdružení SRAZ – Společně za radostí a zdravím, z. s.
Marie Dvořáčková a Pavla Marešová

PLEMENNÝ HŘEBEC GURGUL IRBIS A ING. ALŽBĚTA KARBUSICKÁ

RINA A HŘEBEČEK MONZUN

ZÁSTUPKYNĚ SDRUŽENÍ SRAZ ING. MARIE DVOŘÁČKOVÁ
S JAROSLAVOU KRPÁLKOVOU

RINA S HŘIBĚTEM A SRAZOVÝ KOLEKTIV